

To'on yó'o kían ni taa San Pablo ni sa'an noó na ñoo Roma

Ká'an Pablo ndisá'án

1 ¹ Yu'ú kúú Pablo, ta kéchóoin noo Jesucristo, ta ni nakana na yu'ú kakuui iin apóstol, chi ni taó xóo na yu'ú ña kanooi kasto'in xí'ín ñayuu sa'á to'on va'a Ndios. ² Ta to'on yó'o kíán ña ni ka'an Ndios kee na nda rá sa na'á, ta profeta na ni taa naqan noo tuti ij mií ná.

³ Ta to'on va'a yó'o ká'an sa'á de'e na Jesucristo, na kúú sato'o yo. Ni kii na tein na ve'e rey David, sa'á ñoó ni kaki na kúú ná iin taa. ⁴ Ta xí'ín ndéé mií Espíritu ij Ndios ni na'a ña Jesús kúú de'e Ndios, chi ni dánátaki ñaá ná tein na ni xí'i. ⁵ Ta sa'a Jesús ni ni'i ndú ña mani ña kakuu ndu apóstol, dá kane'e ndu to'on na noó ñayuu ndéi iin níí kúú ñayuu yó'o, dá natiin kuú ná ñañó'ó sa'á ña kandeé iní ñaá ná, ta kueídó'o ñaá ná. ⁶ Ta tein ñayuu ñoó ñó'o ta'ani ndo'ó, chi ni nakana Ndios ndo'ó ña kakuu ndó kuendá Jesucristo.

⁷ Ta ká'an yu'ú ndisá'án xí'ín ndo'ó, na ndéi ñoo Roma, na kú'ú ini Ndios sa'a, na ni nakana na kakuu ñayuu mií ná. Ta mií tatá yo Ndios xí'ín sato'o yo Jesucristo ná kee ña mani xí'ín ndó, ta naki'o na ña ná koo va'a ini ndo.

Kóni Pablo ko'ón na korni'ini na ñayuu ndéi ñoo Roma

⁸ Ta dinñó'ó ká náki'o ndivé'e noo Ndios xí'ín kuú Jesucristo sa'a iin rá iin ndó, dá chi sa iin níí kúú vá ñayuu ní'i tó'on na ña kándéé iní ndo Jesús. ⁹ Ta noo mií Ndios kéchóoin xí'ín ndino'o inij dána'i to'on va'a ña ká'an sa'á de'e na, ta noón kúú na xí'o ndaa kuendá sa'i, ña daá kuití vá xíkai ña mani noo ná sa'a ndo. ¹⁰ Ta noo ká'in xí'ín ná, seí nda'i noo ná ña tá kóni mií ná, dá ná saai korni'ini ndo'ó. ¹¹ Dá chi kónii saai kande'í ndo'ó, ta chindeéí ndo'ó, dá ni'i ndo ña va'a noo Espíritu ij Ndios, dá kandita toon cháá ká ndo xí'ín ña ndaa kándísa yó, ¹² dá ná naki'o tá'an yó tandeé iní noo iin rá iin yó noó ña ndaa kándísa yó, chi iin nóó kúú vá ña kándísa yó.

¹³ Ñani miíj, kónii ña kana'á ndó ña sa kua'á nda'o ta'ándá ni ka'ín saai kande'í ndo'ó, tído nda viti ió ña'a chítuu yu'ú ña saai. Chi kónii keei iin choon va'a tein mií ndó tátó'on ki'o ni keei tein dao ká na kó kúú na Israel.

¹⁴ Dá chi miíjan ndúsá kánian dána'i noó ñayuu ká'an yú'ú griego, xí'ín noó na kó ká'an yú'ú griego, xí'ín na ndichí, xí'ín na kó ndichí. ¹⁵ Sa'á ñoó kóni kíij saai kasto'in xí'ín ndo'ó, na ndéi ñoo Roma xaan, sa'á to'on va'a Jesús.

Kándoo vii yo noo Ndios sa'á ñaq kándéé ini yo Jesús

¹⁶ Ta kó xíka'an nooí ká'ín sa'á to'on va'a ñaq ká'an sa'a Jesús, dá chi xí'ín to'on yó'o dákaki Ndios ndidaá kúú ñayuu kándisa ñaa. Ta dinñó'ó noó na Israel ni kásáa to'on va'a yó'o. Ta ni kasandaá ta'anian noó na kó kúú na Israel. ¹⁷ Dá chi to'on va'a yó'o ká'an sa'a ndí kián kee yó, dá kandoo vii yo noo Ndios, chi kándoo vii yo noo ná sa'á iin tó'ón diní ña kándéé iní yo Jesús. Dá chi di'a kaá tuti ij mií Ndios: "Na ni kandoo vií noo Ndios sa'á ñaq kándéé iní ñaa ná, noón kúú na kataki chichí."

Ká'an Pablo ñaq ndidaá ñayuu kómí kuachi noo Ndios

¹⁸ Ta ñaq xido ini Ndios kíi nda induú satá ndidaá kúú ñayuu kée ña kini, xí'ín na xíxi ini, chi xí'ín ñaq kini kée na chíuu na ñaq ndaa sa'a Ndios. ¹⁹ Ta ñaq kánian kana'á ná sa'a Ndios, sa ná'lá vá ná ñaq, dá chi mií Ndios ni xi'o ñaq ni kandaq ini na sa'án. ²⁰ Ta va'ará o kúu ta'on koni yo choon ká'ano né'e na xí'ín noo yo, ta va'ará o kúu ta'on koni yo ñaq kúu ná Ndios, tído kánian kana'á yó ña miílan ndaa ió na, ta né'e na choon, chi nda rá ni kásá'á sa'a ñayuu yó'o xí'o na ñaq kandaq ini yo ñaq dión kíán, chi xiní yo ndidaá kúú ñaq ni kava'a na. Sa'á ñoó ni iin tó'ón ñayuu o kúu kaa ñaq kó ná'lá ná sa'a Ndios.

²¹ Ta va'ará ná'lá ná ñaq ió Ndios, tído kó ndáñó'o ta'on ñaa ná tátó'on ki'o kánian kee na, ta ni kó náki'o na ndivé'e noo ná. Di'a xíni ndi kúu vá ñaq a kó chóon nákani ini na, ta ni ndukáxí níó ná, chi ni nakuíin naá vá ñaxintóni ná. ²² Kée na mií ná ñaq kúu ná ñayuu ndichí, tído ni nduxixi di'a na, ²³ chi ni dankoo na ñaq keká'ano Ndios, na ió kuií. Dá ni kásá'á kéká'ano na na'áná taa, tá'an rá xí'i, xí'ín na'áná laa, xí'ín na'áná kirí komi sa'a, xí'ín na'áná kirí xíka tii.

²⁴ Sa'á ñoó ni náki'o ñaa Ndios noo ndidaá kúú ñaq kini, tá'an ñaq kátoó téí ñayuu ñoó kee na. Sa'á ñoó ndéi iin rá iin na kée na ñaq ka'an noo xí'ín níi ná. ²⁵ Ta ni dankoo na ñaq ndaa sa'a Ndios, ta ni kandisa na ña to'ón, chi xí'o na ñañó'ó, ta ndáñó'o na ñaq ni kava'a Ndios, ta kó ndáñó'o na mií Ndios, na ni kava'a ndidaá kúú ñaq a, na daá kuití kánian natiin ñañó'ó. Dión ná koo.

²⁶ Ta sa'á ñaq kée ñayuu ñaq kini ñoó, sa'á ñoó ni náki'o ñaa Ndios noo kuachi ka'an noo. Chi nda na ñá'a ni dankoo tátó'on ki'o ni saki Ndios ñaq naki'in tá'an na xí'ín iin taa kandei na. Di'a ni náki'in tá'an daá ñá'a mií ná ndéi na kée na kuachi ka'an noo. ²⁷ Ta dión ta'ani kée dao taa, chi ni dankoo ta'ani ra tátó'on ki'o ni saki Ndios naki'in tá'an ra xí'ín iin ñá'a kandei na. Dá ni kásá'á kátoó xíxi ra kudi rá xí'ín taa xí'ín rá, chi yá'a ra kée ra kuachi ka'an noo xí'ín daá taa mií rá. Sa'á ñoó ní'i tá'i rá ñaq ndo'o naní níó rá sa'á kuachi kée ra.

²⁸ Ta sa'á ñaq kó ní xíin na taó kuendá na Ndios, sa'á ñoó ni náki'o ñaa Ndios noo ndidaá kúú ñaq kini nákani ini ñaxintóni ná, dá ná kee na ñaq

kó kánian kee na.²⁹ Chi ni nakutí ná ñó'o ndidaá kúú ña'a kó vá'a, ta kée na kuächi ka'an noo xí'ín ndi ndáa mií vá ñayuu, ta saá ini na, ta kátoó nda'o na kakomí ná ñaq kuäká, ta kée na ñaq kini xí'ín dao ka ñayuu, ta u'u ini na, ta sa'ání na ndii, ta dánaá na dao ka ñayuu, ta dánda'í na ñayuu, ta chínaní kini na dao ka ñayuu,³⁰ ta ká'án u'u na sa'q dao ka na, ta káva'a na kuächi sa'á ñayuu, ta xiní u'u na Ndios, ta kóó ñañó'ó ná noo ñayuu xí'ín ná, ta ká'án ná ñaq kúú ná ñayuu ndáya'i, ta ió tayíí ini na, ta ndukú ná kee na ñaq kini saá, ta kó seídó'o na tatá na xí'ín naná na,³¹ ta kúú ná ñayuu ndeé to'on, ta kó kée na to'on ká'án na, ta kó kú'u ini na sa'q ni iin ñayuu, ta kó ió nda'í ví ini na xí'ín dao ka ñayuu, ta kóó ñaq xí'o ká'ano ini noo ná.³² Ta sa kándaa ini ñayuu ñoó sa'q choon niq sa'anda Ndios, ta kándaa ta'ani ini na ñaq ñayuu kée dión kánian kuu. Tido yá'a ii vá mií ná kée na ñaq kini ñoó, ta kádii iní na tá kée dao ka ñayuu ñaq kini ñoó.

Kéyíko ndaa Ndios sa'q ndidaá kúú ñayuu

2 ¹ Ni iin tó'ón ñaq mani o kóo sa'q ndo'ó tá dátai kuächi ndó dao ka ñayuu. Kó né'e tandíni ndá yoo kúú ndo'o, dá chil tá dátai kuächi ndó dao ka ñayuu, dá kían dátai kuächi ndó mií vá ndó, chil dión ta'ani yá'a mií ndó.² Ta sa ná'á vá yó ñaq kéyíko ndaa Ndios tá dándó'o na níó ñayuu kée dión.³ Ta nakani va'a ini ndo, chil dátai kuächi ndó dao ka ñayuu, tido kil'o dión ta'ani yá'a mií ndó. ¿Á ká'án ndó ñaq kaki ndó noo keyíko Ndios sa'q ndo?⁴ O sa kú'ichl ini ndo koni ndo ñaq va'a kée Ndios, chil va'a nda'o ini na, ta ndáti na, ta kueé ió ini na. ¿Á kó ná'á ta'on ndó ñaq va'a nda'o ini na, chil kóni na ñaq nandikó iní ndo sa'q kuächi kée ndó?⁵ Tido sa'á ñaq kúú ndó ñayuu saá ini, ta sa'á ñaq kó kóni ndo nandikó iní ndo sa'q kuächi kée ndó, sa'q á ñoó ndukua'a ka ví tandó'o ndo'o ndó tá ná kasandaá kuu kasaq Ndios keyíko ndaa na sa'á ndidaá ñayuu,⁶ chil chiya*'i* na noo iin rá iin ñayuu táto'on káa ñaq nil kee na.⁷ Ta ko'ón na ki'u'o na ñaq kataki chíchí ñayuu ndí'i ini kée ñaq va'a, chil nil ndukú ná ñañó'ó noo Ndios, ta nil ndukú ná ñaq ka'án va'a Ndios sa'q ná, ta nil ndukú ná ñaq kandei chíchí ná.⁸ Tido dándó'o Ndios níó ñayuu díindá sa'á ñaq xído ini na xiní ñaá ná, ta dión ta'ani kee na xí'ín na kó seídó'o ñaq ndaa, chil ndíko cháá ka na ñaq kían ndaa.⁹ Ndo'o naní níó ndidaá ñayuu kée ñaq kini kuu dáá ñoó. Ta dinñó'ó ka na Israel ndo'o dión, ndi'i daá, dión ta'ani ndo'o níó na kó kúú na Israel.¹⁰ Tido na kée ñaq va'a natiin na ñañó'ó noo Ndios, ta va'a ka'án Ndios sa'q ná, ta ni'i ná ñaq koo va'a ini na. Dinñó'ó ka na Israel natiin ñaq va'a yó'o, ndi'i, dá natiin na kó kúú na Israel ñaq.¹¹ Dá chil ni iin ñayuu kó máni cháá ka noo Ndios, chil iin nóó kúú vá ná noo ná.

¹² Ta ndi ndáa na kó ná'á ley Moisés, ta nil ya'u a na nil kee na kuächi, noón kúú na naá sa'q kuächi kée na, va'ará kó ná'á ná ley ñoó. Tido ndidaá na kómí ley yó'o yá'a ta'ani na kée na kuächi, sa'q á ñoó keyíko

sa'á ná tát'on ki'o dándáki mií ley.¹³ Chi o kándo vii ta'on ni iin ñayuu noo Ndios sa'á ña seídó'o oon na choon sa'ándá ley. Sa'á'a ná kée choon sa'ándáan, noón kúú ná kandoo vii noo Ndios.¹⁴ Tido ná ko kúú ná Israel, ko kómí ná ley ni xi'o Ndios noo Moisés. Tido tá kée na dao choon sa'ándá ley Moisés xí'ín ña nákani ini ná, dá kían ná'á ná ña ió ta'ani iin ley noo ná, va'ará ko ná'á ná mií ley Moisés.¹⁵ Ta xí'ín ña kée na ná'á ná ña ió iin ley níó ná, ta ñoo kían kédaá xí'ín ná, dá kandaá ini ná á ni kee na ña va'a o ko. Sa'á ñoó ley nákaa ini ñaxintóni ná dátai kuachi ñaá, ta ñoó ta'ani chindeé ñaa¹⁶ tá ná kasandaá kuu keyíko Ndios sa'á ñayuu xí'ín ndá'á Jesús, chi keyíko ná sa'á ndidaá kúú ña'a ni kede'é ñayuu tát'on ki'o kua'an to'on va'a sa'á Jesús, ña ni daná'i noo ndo.

Ko seídó'o ta'on ná Israel ley Ndios, káá Pablo

¹⁷ Ta ndo'ó, chínaní ndó mií ndó ña kúú ndó ná Israel, ta kándéé ká'ano ini ndo ley Moisés. Ta chíndaya'i ndó mií ndó ña kúú ndó ná ñoo Ndios.¹⁸ Ta kaá ndo ña ná'á ndó ndí kían kóni Ndios kee ndó, ta kaá ndo ña dána'a ley ñoo noo ndo ndí kían va'a kánian kee ndó.¹⁹ Ta ká'án ndó ña ti'a ndó tiin ndaa ndo ná ko túu noo, chi ká'án ndó ña kúú ndó iin ña tóon noo ñayuu ko ná'á Ndios.²⁰ Ta kaá ndo ña ti'a ndó dána'a ndo noo ná ko kátóni iní, ta ti'a ta'ani ndó dána'a ndo noo ná ko ná'á tát'on ki'o kée ndó xí'ín takuálí. Ta kaá ndo ña noo ley kómí ndó ndidaá ña ndichí xí'ín ña ndaa sa'á Ndios.²¹ Ti'a va'a ndó dána'a ndo noo dao ká ñayuu, sa'á ñoó, éndivá'a ko tí'a ndó dána'a ndo noo mií ndó, tá dáá? Dá chi dána'a ndo ña ko kánian ki'in kuí'íná ná. Ta, éndivá'a kí'in kuí'íná ij ri mií ndó?²² Ta dána'a ndo ña ko kánian ya'a na kee na kuachi xí'ín ná ko kúú yíi ná o ñadi'lí ná. Ta, éndivá'a kée ij ri mií ndó dión? Tá miían ndaa ndisa kánó'ó ndó yokó, éndivá'a kóku'u ndó ini ve'e ño'án, ta kí'in kuí'íná ndó ña kuiká ñó'o inian?²³ Kúryíí nda'o ndó sa'á ña kómí ndó ley Ndios, sa'á ñoó, éndivá'a kándaa ndo ña ñó'o Ndios sa'á ña ko seídó'o ndó choon sa'ándáan?²⁴ Ta ndaa va ká'an tuti ij Ndios, chi di'a kaáan: "Ká'an ndava'a ná ko kúú ná Israel sa'á Ndios kée ndo'ó."

²⁵ Miían ndaa ndáya'i ña ni ta'anda ñíi ndo tá seídó'o ndo'ó choon sa'ándá Ndios. Tido tá ko seídó'o ndó choon sa'ándá Ndios, dá kían kúú ndó tát'on ñayuu ko ní ta'anda ñíi.²⁶ Tido ñayuu ko ní ta'anda ñíi, xían nani kée na choon sa'ándá ley Ndios, noón di'a kúú ñayuu Ndios, va'ará ko ní ta'anda ñíi ná.²⁷ Chi tá seídó'o ñayuu ko ní ta'anda ñíi choon sa'ándá Ndios, ña yó'o xí'o ña kándaá ini ndo ña kánian dándó'o Ndios níó ndo, dá chi va'ará kómí ndó ley Moisés, ta ni ta'anda ñíi ndo, tido yá'a ndó noo choon sa'ándá ley ñoó.²⁸ Dá chi ko kúú yó ná Israel ndisa sa'á ña ni ta'anda ñíi yo, chi o duú ñíi yo kédaá xí'á, dá kúúó ná ñoo Ndios.²⁹ Dá chi ñayuu miían ndaa kuiti kúú ná Israel, noón kúú ná

ndino'o iní ná seídó'o na Ndios. Ta ní o ná kían ná'q ná kúu ná ñayuu Ndios, chí ndino'o ini espíritu ná kándisa ñaá ná, ta kó kándéé ini ná ley. Ta náta'an ini Ndios xiní ná ñayuu kée dión, va'ará kó náta'an ini ñayuu xiní ñaá ná.

3 ¹ Ta, ¿á iin ná ndáya'i kíán ná kúu yó ná Israel? Ta, ¿á iin ná ndáya'i kíán ná ni ta'anda ñii yo viti? ² Jaan, ná ndáya'i nda'o kíán, chí chíndeé nda'o ná yo. Ta mií ná ndáya'i cháá ká kían ni xi'o Ndios to'on na noo yo, na Israel. ³ Tido, ¿ndi koo viti, chí dao ná ñoo yo kó ní seídó'o ta'on na choon ni sa'anda Ndios noo ná? ¿Á ná yó'o kóni kaa ná dánkoo ta'ani Ndios to'on ni xi'o na noo yo? ⁴ Koó, ko ta'ón dión kíán. Di'a íin toon Ndios xí'ín ná ni kaa ná kee na, va'ará ndidaá ñayuu ni kandoo kúu ná ná to'ón, chí di'a kaá tuti ij Ndios:

Ndidaá ñayuu kandaq ini ná kée ní tátó'on ki'o ní ka'án ní kee ní, sa'á ñoó tá ná ka'án kuáchi ná sa'a ní, dá kían kandoo ní kakuu ní ná ni kandeé.

⁵ ¿Ndi ká'án ndo'ó viti? Tá kuachi yó kédaá xí'ín dao ka ñayuu, dá kándaq ini ná ná íin ndaqa Ndios xí'ín to'on ni xi'o na noo yo, ¿á ná yó'o kóni kaa ná kó kánian dándó'o Ndios ní o yo? Koó, dá chí dión nákani ini taa ñayuu yó'o. ⁶ Tido kó ta'ón dión kíán, dá chí tá ná o dándó'o Ndios ní o sa'á ná kini kée yó, dá kían, ¿ndí koo keyíko ndaqa ná sa'a dao ká ñayuu ndéi ñayuu yó'o, tá dáá? ⁷ Tido, tá kuachi kée ndu kían kédaá, dá ná'a ná íin ndaqa Ndios xí'ín to'on ni xi'o na, ta nátiin na ñaño'ó noo dao ká ñayuu, ¿ndivá'a dándó'o na ní o ndú sa'á kuachi kée ndu, tá dáá?, kaá dao ndó. ⁸ Tá dión kíán, dá kían, ¿á kaa yo ná kee yó ná kini, dá ná natuu ná va'a? Ta kaá dao ñayuu ná dión dána'a ndu, chí kátoó ná dátuu ñaá ná, tído miían ndaqa ya'i nda'o chiya'i na noo Ndios sa'á ná ká'án ná dión.

Ká'án Pablo ná ni iin tó'ón yó kó kúu ñayuu ndaqa noo Ndios

⁹ Ta, ¿ndi ká'án yó viti? ¿Á ndáya'i cháá ká yóó, ná Israel, o duú ná kó kúu ná Israel? Koó, kó ta'ón dión kíán. Dá chí sa ní nákanii xí'ín ndó ná yóó, ná kúu ná Israel, xí'ín ná kó kúu ná Israel, ndidaá vá yó ñó'o tixi nda'a kuachi. ¹⁰ Dá chí di'a va kaá tuti ij Ndios:

Ni iin tó'ón ñayuu kó kúu ñayuu ndaqa noo Ndios,
ta ni iin tó'ón ná koó.

¹¹ Ni iin tó'ón ñayuu kó kándaq ini,
ta ni iin tó'ón ñayuu kó nándukú Ndios.

¹² Ndidaá kúu ñayuu ní kankuei xoo noo Ndios,
ta ní nduu na ñayuu kó chóon.

Ta ni iin na kó kée ná va'a,
ta ni iin tó'ón ná koó.

¹³ Tátó'on iin yái ndii ná nónó yú'u kúu dikó ná,
chí kankuei ndino'o to'on kini yú'u ná.

Ta xí'ín yáa ná ká'an ná ña to'ón.
 Ta xí'ín to'on ká'an ná dárkue'e ná ñayuu,
 tátó'on dárkue'e iin koo iin ñayuu xí'ín ndirá deen ri.
¹⁴ Ta ni chití yú'u ná ño'o to'on kini xí'ín to'on ová.
¹⁵ Ta kaon kána sa'a ná kua'an ná katí na nií ñayuu xi'ín ná.
¹⁶ Ta ndeí kúú míi vá noó xiónoo na dándó'o na níó ñayuu, ta dánkoo
 nda'lí ñaá ná.
¹⁷ Ta ko tí'a na kandei va'a na xí'ín ñayuu xi'ín ná.
¹⁸ Ta ni lú'u ví ko yu'u ni'ini na Ndios.
¹⁹ Sa'á ñoó sá ná'á vá yó ña ndidaá to'on ña ká'an tuti ií Ndios yó'o,
 ká'an xí'ín ndidaá ná ño'o tixi ndá'a miíán. Sa'á ñoó ná kadi ná Israel
 yú'u ná, chí mií ná xí'ín ndidaá ká ni ñayuu ndéi ñayuu yó'o nakuita
 noo Ndios iin kuú, dá keyíko sa'á ná. ²⁰ Chí ni iin tó'ón ñayuu o kándoo
 vii noo Ndios sa'á ña kée na choon sa'ándá ley. Dá chí ni xi'o Ndios ley
 ná noo yo, dá ná kandaq ini yo ña kúú yó ñayuu kómí kuachi noo ná.

Kándoo vii yo noo Ndios sa'á ña kándéé ini yo Jesús

²¹ Tído viti ná'a Ndios noo yo ña ió iin ká ña'a noo ley, ta ñoó kían
 kédaá xí'ín yó, dá kandoo vii yo noo ná. Ta mií ley xí'ín profeta xí'o
 ndaqa kuendá sa'a ña yó'o, ²² chí dánkoo vii Ndios yo noo mií ná sa'á iin
 tó'ón diní ña kándéé iní yo Jesucristo. Ta dión kée na xí'ín ndidaá kúú
 ñayuu kándisa Jesús. Ta ko taó kuendá ta'on na ndá yoo kúú iin rá iin
 ñayuu, ²³ dá chí ndidaá tá'an va na yá'a kée kuachi, sa'á ñoó ni kuxíká
 ná noo ña vii kúú Ndios. ²⁴ Tído viti ni ni'i óon yó ña kándoo vii yo noo
 ná sa'á ña maní ni kee na sa'a yo, chí ni taó xóo na yó tixi ndá'a kuachi
 sa'á ña ni xi'i Cristo Jesús sa'a yo. ²⁵ Chí ni tanda'a ñaá Ndios ni kii na
 ni chiyá'i na sa'a kuachi yo xí'ín nií ná, ta ni ndoo kuachi yó sa'á ña
 kándéé iní yo ná. Ta ki'o dión ná'a ná mií ná ña kúú ná iin ná ndaqa. Ta
 sa'á ña kueé ini Ndios, sa'á ñoó ko ní sa'an ta'on na taó kuendá ná sa'a
 kuachi ni kee ñayuu ni sa ndei sa na'a. ²⁶ Tído viti ná'a ná mií ná ña kúú
 ná ná ndaqa, dá kandaq ini yo ña kékíko ndaqa ná, ta dánkoo vii ná yó
 noo ná sa'á ña kándéé iní yo Jesús.

²⁷ Ta, ¿ndeí kua'an ña kúryíí ñayuu? Ni naá óon vaan. Ta, ¿ndiva'a ni
 naá óoan? Ni naá óon vaan dá chí sa'á iin tó'ón diní ña kándéé iní yo
 Jesús kándoo vii yo noo Ndios, ta o duú sa'á ña kée yó choon sa'ándá
 ley. ²⁸ Ta viti kían kándaqa inio ña kándoo vii yo noo Ndios sa'á ña
 kándéé iní yo Jesús, ta o duú sa'á ña kée yó choon sa'ándá ley. ²⁹ ¿Á
 ká'án ndó ña kúú ná iin Ndios dákaki sava'a ná Israel? Koó. ¿Á ko ná'a
 ta'on ndó ña kúú ta'ani na iin Ndios dákaki ná ko kúú ná Israel viti? Chi
 miíán ndaqa kúú ta'ani na Ndios noo ná. ³⁰ Dá chí iin tó'ón diní vá kúú
 Ndios, ta mií ná xí'o ña kándoo vií ñayuu ni ta'andá nií noo ná sa'á ña
 kándéé iní ná Jesús, ta xí'o ta'ani na ña kándoo vií ná ko ní ta'andá nií
 noo ná sa'á ña kándéé ta'ani ini ná Jesús. ³¹ ¿Á ká'án ndó ña sa'á ña

kándéé iní yo Jesús, ñoó dánkoo xoo yó ley? Koó, chíndaya'i di'a yó ley sa'á ña kándéé iní yo Jesús.

**Ni kandoo vii Abraham noo Ndios sa'á ña ni kandisa na to'on ni xi'o
Ndios noo ná**

4 ¹ Ta viti, ¿ndí kián kaa yo sa'á Abraham, na sa kuu tatá sá'ano yo?

¿Ndí kián ni kandaq ini na sa'a ña yó'o? ² Tá ni kandoo vii Abraham noo Ndios sa'á ña va'a ni kee na, dá kían kuu va kuryíí ná.

Tido ko ta'ón dión kíán, sa'á ñoó ko ní kúu ta'on kuryíí ná noo Ndios.

³ Chi di'a va ká'an tuti ij Ndios: "Sa'á ña ni kandeé ini Abraham Ndios, sa'á ñoó ni kandoo vii ná noo Ndios." ⁴ Tá ná kéchóon iin taa noo iin

sato'o, ko xí'o oon ta'on sato'o ra di'ón noo rá, chi ña kánian ki'in ya'i

ra kíán. ⁵ Tido na ko kández ini ña va'a kée na, di'a kández na iin tó'ón

dini Ndios, na dánkoo vií ñayuu kómí kuachi noo mií ná, noón kúú na

kández vii noo Ndios sa'á ña kández iní ñaá ná. ⁶ Ta dión ta'ani ni kaa

rey David ña ndiká'án ndi kúu ví ñayuu kández vii noo Ndios sa'á ña

kández iní ñaá ná, ta o duú sa'á ña va'a kée na. ⁷ Ta di'a ni kaa na:

Ndiká'án ndí kúu ví ñayuu, na ni xi'o ká'ano ini Ndios sa'á ña kini kée

na,

chi ni dandoo Ndios kuachi na.

⁸ Ndiká'án ndi kúu ví ñayuu, na ko ní kekuendá Ndios sa'á kuachi.

⁹ ¿Á sava'a na ni ta'anda ñíi vá ni'i ña ndoo kuachi na noo Ndios, o á

ni'i ta'ani na ko ní ta'anda ñíi ña va'a yó'o? ¿Ndi ká'án ndó? Sa ni

nakani yu'u xí'ín ndó ña sa'á ña ni kandeé iní Abraham Ndios, sa'á ñoó

ni kández vii ná noo ná. ¹⁰ Ta, ¿ndá oon ni kández vii ná noo Ndios? ¿Á

sá dinñó'ó ka ni ta'anda ñíi ná, dá ni kández vii ná noo Ndios, o kómani

vá? Miían ndaq kuiti ko ñá'a ij vá ta'anda ñíi ná, dá ni kández vii ná

noo Ndios. ¹¹ Ta cháá ka chí noo, dá ni ta'anda ñíi ná. Ta ña yó'o ná'a ña

ni kández vii ná noo Ndios tá o ñá'a ta'anda ñíi ná sa'á ña ni kandeé iní

na Ndios. Sa'á ñoó Abraham kúú tátó'on iin tatá noo ndidaá kúú ñayuu

kández Jesúis, va'ará ko ní ta'anda ñíi ná, chi sa'á ña kández iní ñayuu

ñoó Jesúis, sa'á ñoó kández vii ná noo Ndios. ¹² Ta kúú ta'ani na tatá noo

na ni ta'anda ñíi. Tido ko kúú ta'on na tatá noo ná sa'á ña ni ta'anda ñíi

ónon ni na. Kúú ná tatá noo ñayuu yó'o tá kández ta'ani ini na Ndios

tátó'on ki'o ni kandeé iní ñaá mií ná tá ko ñá'a ta'anda ñíi ná.

Ni xi'o Ndios to'on na noo Abraham sa'á ña ni kandeé iní ñaá ná

¹³ Chi ko ní kaá Ndios ña ki'o na iin níi kúú ñayuu yó'o noo Abraham

xí'ín noo de'e ñání na sa'á ña ni seídó'o na ley. Di'a ni ni'i náan chi ni

kández vii ná noo Ndios sa'á ña ni kandeé iní ñaá ná. ¹⁴ Tá sava'a na

seídó'o choon sa'ándá ley ni'i ña ni kaa Ndios ki'o na, dá kían ko chóon

ta'on ña kández iní yo Ndios, ta ni tuú vá ña ni kaa na ki'o na noo yo, ní

kúú. ¹⁵ Dá chi sava'a ña ni'i yo kée ley kúú ña kuido ini Ndios koni na

yó. Tído nā kóó ley noo, noón kúú nā kó yá'a ta'on nooán. ¹⁶ Ta sa'á ñā kándéé ini yo Ndios, sa'á ñoo ni'i óon yó ñā va'a nī kaa nā ki'o na noo yo, dá kían miían ndaa kuiti ni'i ndidaá nā ve'e Abraham ñā va'a yó'o. Chi o duú sava'a noó nā kómí ley ni'lí ñā va'a yó'o, chi ni'i ta'ani ñayuu kándéé ini Ndios tátō'on ki'o nī kandéé ini ñaá Abraham ñā va'a yó'o. Sa'á ñoo Abraham kúú tátō'on iin tatá noo ndidaá yó. ¹⁷ Chi di'a kaá tuti ii Ndios sa'a Abraham: "Ni chikanii yo'ó kakuuón iin tatá noo kua'á nda'o ñayuu." Ta Ndios, nā nī kandísa Abraham, noón kúú nā xí'o ñā kataki nā nī xi'i, ta ká'an nā sa'á ñā vei koo, ta taó nā kuendá ñā sa ióan.

¹⁸ Ni kandísa ndaa Abraham ñā nī ka'an Ndios xí'in ná, va'ará kóó ka tandeé iní ñā kaki iin de'e na. Tído sa'á ñā nī kandéé ini nā Ndios, sa'á ñoo nī kasandaá nā kúú ná iin tatá noo kua'á nda'o ñayuu, tátō'on ki'o nī kaa mií Ndios xí'in ná: "Ki'o dión ví kua'a kakuu de'e de'e ñánóon."

¹⁹ Ta sa íin ndaa Abraham xí'in ñā kándéé ini nā ñā koo de'e na, va'ará sa nī kusá'ano na, chi ió nā tátō'on iin ciento kuiá. Ta daá dókó o kóó de'e va kúú dókó Sara. ²⁰ Tído kó ní kútúú ini nā, ta kó ní nákani kuáchi ini nā sa'á ñā nī ka'an Ndios ñā koo de'e na. Di'a nī nakuíin toon cháá ka nā xí'in ñā kándéé iní nā Ndios. Ta nī naki'o na ñañó'ó noo ná. ²¹ Dá chi nī kandaa kaxí ini nā ñā ió choon noo nda'a Ndios ñā kee na ndidaá kúú ñā'a nī kaa nā kee na. ²² Ta sa'á ñā nī kandéé iní na Ndios, sa'á ñoo nī kandoo vii ná noo ná. ²³ Ta o duú sa'a iin tó'ón Abraham ká'an tuti ii Ndios ñā nī kandoo vii ná noo Ndios sa'á ñā nī kandéé iní ñaá ná, ²⁴ dá chi nda sa'a yóó ta'ani ká'an, chi kándoo vii ta'ani yó noo Ndios sa'á ñā kándéé iní yo ná, ta mií ná nī dánátaki Jesús, nā kúú sato'o yo. ²⁵ Ta nā yó'o kúú nā nī naki'o mií nī xi'i nā sa'á kuáchi yó. Dá nī dánátaki ñaá Ndios, dá kuu kandoo vii yo noo mií ná sa'a Jesús.

Sa nī kandoo vii vá yó noo Ndios sa'á ñā kándéé iní yo Jesús

5 ¹ Ni kandoo vii vá yó noo Ndios sa'á ñā kándéé iní yo ná, sa'á ñoo sa ndéi va'a yó xí'in ná sa'á ñā nī kee Jesucristo, nā kúú sato'o yo. ² Ta sa'á ñā nī kee Jesús, sa'á ñoo nī ndu'u yó tixi nda'a ñā mani nī kee Ndios sa'á ñā kándéé iní yo ná, ta ndíta toon yó xí'án. Sa'á ñoo kádii iní yo sa'á tandeé iní ñā kían kandei chíchí yó noo ndato náye'e noo ió nā. ³ Ta o duú sa'a iin tó'ón ñā yó'o ni kádii iní yo, chi kádii ta'ani iní yo tein tändó'ó ndó'o yó, dá chi sa ná'a vá yó ñā tändó'ó kédaá, dá katí'a yó kundeé ini yo. ⁴ Ta sa'á ñā kúndeé iní yo, sa'á ñoo kána va'a yó noo Ndios, ta sa'á ñā kána va'a yó noo mií ná, sa'á ñoo nī'i yo cháá ka tandeé iní noo ná. ⁵ Ta tandeé iní yó'o kían kó dátuú ta'an vaan yó, chi nī nakutí níyo xí'in ñā kú'u nda'o ini Ndios sa'a yo nī kee Espíritu ii mií ná, nā nī xi'o na noo yo.

⁶ Kó kández yó dákaki yó mií yó, sa'á ñoo nī kii Cristo Jesús tá nī kasandaá tiempo nī kaxi Ndios, ta nī xi'i nā sa'á nā kómí kuáchi. ⁷ Miían

ndaaq iin ñaq kuáchi nda'o kíán ñaq naki'o iin ñayuu mií ná ñaq kuu ná sa'a iin ñayuu ndaaq. Tido ndá ndi kuu ió iin ñayuu xino ini naki'o na mií ná ñaq kuu ná sa'a iin ñayuu va'a.⁸ Tido Ndios kúú ná ná'q ñaq kú'u nda'o ini ná sa'a yo, dá chi xí'an nani kúú ij vá yó ñayuu kómí kuáchi, Cristo Jesús kúú ná ni xi'i sa'a yo.⁹ Ta sa'a ñaq ni kandoo vii yo noo Ndios sa'a ñaq ni sata Jesús nii ná sa'a yo, sa'a ñoo miían ndaaq kuiti káki va yó kee mií Jesús noó ñaq xido ini Ndios xiní ná ñayuu kómí kuáchi.¹⁰ Chi ni sa kuu yó ñayuu ko ní sá ne'e tá'an va'a xí'in Ndios, tido ni naki'in tá'an va'a Ndios xí'in yó sa'a ñaq ni xi'i de'e na sa'a yo. Ta viti sa'a ñaq ni naki'in tá'an va'a yó xí'in ná, sa'a ñoo miían ndaaq kuiti káki yó sa'a ñaq ni nataki de'e na ió ná.¹¹ Ta o duú ñaq yó'o oon ni ni'i yo, chi ió ndeeé ini yó xí'in Ndios sa'a Jesucristo, ná kúú sato'o yo, chi sa'a mií ná ni kasandaá yo ni naki'in tá'an va'a yó xí'in Ndios.

Sa'a kuáchi ni kee Adán kánian kuu yo, ta sa'a ñaq va'a ni kee Jesús ni'i yo ñaq kataki chichí yó

¹² Ta sa'a ñaq ni ya'a iin taa naní Adán ni kee ra kuáchi, sa'a ñoo ni kasá'á ñayuu ndéi ñayuu yó'o kée na kuáchi. Ta sa'a ñaq ni kee taa ñoo kuáchi, sa'a ñoo ni xi'i ra. Dá ni kasá'á ta'ani xí'i ndidaá kúú ñayuu, chi ndidaá ná ni kasá'á yá'a kée kuáchi.¹³ Tá o ñá'a ki'o Ndios ley ná noo Moisés, sa ndei va ñayuu sa kee na kuáchi. Tido sa'a ñaq ko ní ya'a na noo ni iin ley, sa'a ñoo ko ní taó kuendá Ndios kuáchi ni kee na.¹⁴ Tido nda tiempo Adán, ta nda tiempo Moisés sa xí'i ñayuu, va'ará ko ní ya'a na noo choon sa'ándá Ndios tátó'on ni kee Adán.

Ta Adán ni sa kuu tátó'on iin kondai'i iin ka taa ni kii sata rá.¹⁵ Tido díin va kúú ñaq va'a ní'i yó noo Ndios o duú ñaq ní'i yo sa'a kuáchi ni kee Adán. Dá chi sa'a kuáchi ni kee ra, ní'i ndidaá kúú ñayuu ñaq xí'i ná. Tido kuá'á nda'o ñayuu ní'i kuá'á nda'o ñaq mani xí'in ñaq va'a noo Ndios sa'a ñaq ni kee iin ka taa, ná kúú Jesucristo.

¹⁶ Chi ñaq va'a ní'i yó noo Ndios, ko kúú nóó ta'an vaan xí'in ñaq ní'i yo sa'a kuáchi ni kee Adán. Dá chi sa'a ñaq ni ya'a Adán ni kee ra kuáchi ñoo, sa'a ñoo ni kasá'á ndó'o ní'o yo, ta ni kandoo yó kúú yó ñayuu kómí kuáchi noo Ndios. Tido sa'a ñaq kómí yó kuá'á nda'o kuáchi, sa'a ñoo ni kee Ndios ñaq mani xí'in yó, dá ná kuu kandoo vii yo noo ná.¹⁷ Ta sa'a ñaq ni ya'a iin taa ni kee ra kuáchi, sa'a ñoo ní'i ndidaá ñayuu ñaq xí'i ná. Tido yóó kúú ná ní'i ñaq kataki chichí yó sa'a ñaq ni kee iin ka taa, ná kúú Jesucristo, chi sa'a míí ná ní'i yó kuá'á ñaq mani noo Ndios, ta ní'i ta'ani yó ñaq kandoo vii yo noo ná.¹⁸ Ta sa'a kuáchi ni kee iin tóón taa, sa'a ñoo ndidaá ñayuu kandoo kúú ná ná kómí kuáchi noo Ndios. Ta ki'o dión ta'ani sa'a ñaq va'a ni kee iin ka taa, sa'a ñoo ndidaá ñayuu kuu kandoo vii noo Ndios, ta ní'i ná ñaq kataki chichí ná.

¹⁹ Chi sa'a ñaq ko ní seídó'o iin taa choon ni sa'anda Ndios noo rá, sa'a ñoo ndidaá kúú ñayuu kómí kuáchi noo Ndios. Ta sa'a ñaq ni seídó'o iin

kā taa choon n̄i sa'anda Ndios noo ná, sa'á ñoo kua'á nda'o ñayuu n̄i'í ña kandoo vii ná noo Ndios.²⁰ N̄i xi'o Ndios ley n̄a noo yo, dá ná kandaa ini yo ña kuā'á nda'o kuāchi kómí yó noo ná. Tido sa'á ña n̄i ndukua'a kā ví kuāchi yo noo ná, sa'á ñoo n̄i nduká'ano cháá kā ví ña mani n̄i kee na xí'ín yó.²¹ Chi tátō'on sa dāndáki kuāchi ñayuu, dá sa xí'i n̄a, ki'o dión ta'ani dāndáki ña mani Ndios ndidaá yó, dá kandoo vii yo noo ná, dá ni'i yo ña kataki chichí yó sa'a Jesucristo, n̄a kúú sato'o yo.

Sa n̄i xi'i va yó noo kuāchi, ta n̄i nataki yo kandisa yó Jesús

6 ¹ ¿Ndi ká'án ndó viti? ¿Á va'a va kee ii yó kuāchi, dá ná ku'u ká'ano cháá kā ini Ndios sa'a yo? ² Koó, ko ta'ón dión kíán. Dá chi sa n̄i xi'i va yó noo kuāchi, sa'á ñoo, éndi kee yó nandió kuéi yó kee tuku yóan, tá dāá?³ ¿Á kō ná'á ta'on ndó ña tá n̄i sodo ndúta yo, dá iin n̄i nduu yó xí'ín Cristo Jesús? Chi tá n̄i sodo ndúta yo kíán tátō'on n̄i xi'i nduu yó xí'ín ná.⁴ Ta sa'á ña n̄i xi'i nduu yó xí'ín ná, sa'á ñoo n̄i nduxi nduu yó xí'ín ná tá ni sodo ndúta yo. Dá kíán, tátō'on ki'o ndato téi ni dānātaki Ndios Cristo Jesús xí'ín ndéé ndato n̄a, ki'o dión ta'ani n̄i nataki yo kandei yó kakuu yó ñayuu saá n̄i kee Ndios.⁵ Tátō'on ki'o iin n̄i nduu yó xí'ín ná tá n̄i xi'i nduu yó xí'ín ná, ki'o dión ta'ani nataki yo tátō'on ki'o n̄i nataki mií ná.

⁶ Kándaa inio ña n̄i sarkaa nduu ña n̄i sa kuu yó tá satá xí'ín Jesús ndika cruz, dá kíán ná naá ña kátoó ñíi yó keean kuāchi, dá ná dā'a kā ni kee yó choon sa'ándáan.⁷ Chi ñayuu n̄i xi'i, sa n̄i kexoo na tixi ndá'a kuāchi.⁸ Ta sa'á ña n̄i xi'i nduu yó xí'ín Cristo Jesús, sa'á ñoo kándéé ká'ano iní yó ña kandei nduu yó xí'ín ná.⁹ Chi sa ná'á yó ña n̄i nataki Jesús, sa'á ñoo o nandió koo kā n̄a kuu n̄a, chi koo kā choon noo nda'á ña sa'ání ndii ña ka'ání ñaá.

¹⁰ Chi tá n̄i xi'i Jesús, ta kúú iin tó'ón dāá vá n̄i xi'i n̄a sa'a ndidaá kuāchi yó. Ta viti takí n̄a ió n̄a kée na ña kóni Ndios.¹¹ Ta dión ta'ani taó kuendá ndo ña n̄i xi'i ndo noo kuāchi, ta viti takí ndo kée ndo ña kóni Ndios sa'á ña n̄i kee Cristo Jesús, n̄a kúú sato'o yo.

¹² Sa'á ñoo ná dā'a ni konó kā ndo ña dāndáki kuāchi ñíi ndíxi tóó ndo. Ta ná dā'a kā ni kueídó'o ndo ña kini kóni ñíi ndo keean.¹³ Ta ni o sa kí'o ndo ni lú'u ñíi ndo noo kuāchi, dá kakian iin ña'a kékhoón noo ña kini. Di'a naki'o ndo mío ndo noo Ndios tátō'on iin ñayuu n̄i nataki tein n̄a n̄i xi'i. Ta naki'o ta'ani ndo ñíi ndo noo Ndios, dá ná kakian iin ña'a kékhoón noo ña va'a.¹⁴ Ko dāndáki kā kuāchi ndo'ó, dá chi kō ño'o kā ndo tixi ndá'a ley Moisés, ndaá di'a noo ndá'a ña mani Ndios vá ño'o ndo viti.

Kúú yó n̄a kée ña va'a kóni Ndios

¹⁵ Sa'á ñoo, éá kuu va ya'a yó keea kuāchi sa'á ña kō ño'o kā yo tixi ndá'a ley ñoó, chi ndaá noo ndá'a ña mani Ndios vá ño'o yó viti? Koó, o

kúu ta'on.¹⁶ ¿Á kó ná'á ta'on ndó ña tá naki'o ndó mií ndó ña kakuu ndó na kéchón noo iin sato'o, dá kían kánian kueídó'o ndó na, chi ñó'o ndó tixi ndá'a ná? Sa'á ñoo tá ná naki'o ndó mií ndó tixi ndá'a kuachi kakuuan sato'o ndo, dá kían ni'i ndo ña kánian kuu ndo. Tido, tá ná naki'o ndó mií ndó tixi ndá'a ña kóni Ndios, dá kían ni'i ndo ña kandoo vii ndo noo ná.

¹⁷ Tido náki'o yu'u ndivé'e noo Ndios, dá chi va'ará ni sa ño'o ndó tixi ndá'a kuachi, tido ni kandisa ndaq ndo xí'ín ndino'o ní o ndo ña kúu to'on va'a ni naatiin ndo.¹⁸ Ta sa'á ña ni kankuei xoo ndó tixi ndá'a kuachi, sa'á ñoo ni kasandaá ndo kúu ndó na kée ña va'a kóni Ndios.

¹⁹ Iói dákí'in tá'in dao to'on xí'ín ña dána'i noo ndo, dá chi sav'a ñaxintóni taa va kómí ndo. Chi tátó'on ki'o ni náki'o ndó ní i ndo keean ña ka'an noo xí'ín ña xíxi ini tá sata, ki'o dión ta'ani naki'o ndó mií ndó viti kee ndó ña va'a kóni Ndios, dá kasandaá ndo koo vii ndo noo ná.

²⁰ Chi tá ni sa ño'o ndó tixi ndá'a kuachi, ni sa ndita xoo ndó noo ña va'a kóni Ndios.²¹ Tido, éndí kián va'a ni ni'i ndo sa'á ña kini ni sa kee ndó, tá'an ña kédaá xí'ín ndó, dá xíka'an noo ndo viti? Chi sav'a ña ni'i ñayuu kée dión kían kánian kuu na.²² Tido viti sa ni kankuei xoo ndó tixi ndá'a kuachi, ta ni nduu ndó na kéchón noo Ndios. Ta ña va'a ni'i ndo noo Ndios kían ña koo vii ndo noo mií ná, ndi'i daá, dá ni'i ndo ña kataki chíchí ndó.²³ Chi ya'i ni'i yo sa'á ña kée yó kuachi kúu ña kánian kuu yo. Tido ña va'a xí'o oon Ndios noo yo kúu ña ni'i yo ña kataki chíchí yó sa'á ña kándéé iní yo Cristo Jesús, ña kúu sato'o yo.

Kó ñó'o ka yo tixi ndá'a ley Moisés

7 ¹ ¿Á kó ná'á ta'on ndó, ñani, ndo'o na ná'á ndi ká'an ley, ña dándáki ley ñayuu sav'a nani takí na ndéi na?² Chi kían tátó'on ki'o ndó'o iin ñá'a ni tändá'a, chi ndíko tá'an xí'ín yílan noo ley nani takí ra. Tido, tá ni xi'i ra, dá kían ni ndaxí vá ñá'a ñoo xí'ín yílan noo ley.³ Tido tá ió takí yílan xí'án, ta ni náki'in tá'an xí'ín iin ká taa, dá kían yá'án kéeán kuachi xí'ín ra kó kúu yílan. Tido tá ni xi'i yílan, dá kían ni nono nooqan noo ley ñoo. Sa'á ñoo tá ni tändá'an xí'ín iin ká taa, dá kían kó yá'a ta'an kéeán kuachi.

⁴ Ta dión ta'ani ndó'o ndo'o, ñani miíi. Sa ni xi'i va ndó noo ley sa'á ña ni xi'i Cristo Jesús sa'a ndo, dá naki'in tá'an ndó xí'ín mií Jesús, ña ni nátki tein na ni xi'i, dá kuu kee yó ña va'a noo Ndios.⁵ Chi tá ni sa ndei yó sa kee yó ña kóni ní i yo, xiní ndidaá kuachi kini sa katoó yo sa kee yó, chi ley sa dandóto ña kini ñó'o ní o yo, dá sa katoó yo kee yóan, ta ña ni'i yó sa'á ña sa kee yó ña yó'o kían ña kánian kuu yo, ní kúu.

⁶ Tido viti ni kankuei xoo yó tixi ndá'a ley, chi sa ni xi'i yo noo ña sa dándáki yó tá sata. Ta viti ni ndu'u yó tixi ndá'a iin choon saá, ña kúu ña kóni Espíritu iij Ndios, ta kó ñó'o ka yo tixi ndá'a ley yatá.

Yó'o ká'an Pablo sa'á kuəchi nákaq ini na

⁷ ¿Ndi kaa yo viti? ¿Á kó tó'ón ña va'a kúú ley yó'o? Koó, kó tó'ón dión kíán. Tido kó ní sá na'a ta'on yu'u ndí kián kúú kuəchi tá kó ní dána'a ley nooí. Chi ndi koo kandaq ini yu'u ña kó kánian katoóí ña'a kómí dao ká ñayuu tá kó ní kaa ley di'a xí'iín: "Ná dá'a ni katoó ndó ña'a kómí dao ká ñayuu." ⁸ Tido tá ní kandaq inii ña dión sa'ándá ley choon, kuəchi nákaq inii ní kedaá xí'iín, dá ní kásá'a kátoó cháá kai kakomí ña'a dao ká ñayuu. Chi tá kó ní sá na'í ley, iin ña'a kó sá taki va sa kuu kuəchi nooí. ⁹ Tá sa na'a ní ka'ín ña va'a ní sa ioi xí'iín Ndios, chi kó ní sá na'í choon sa'ándá ley ña. Tido tá ní kandaq inii choon sa'ándáan, dá ní naní'i ndéé cháá ká ví kuəchi kéei, ta ní kandaq inii ña kánian kuuí. ¹⁰ Ni xi'o Ndios choon yó'o noo yo, dá kandei va'a yó. Tido ña yó'o di'a ní kedaá xí'iín yu'u, dá ní kandaq inii ña kánian kuuí noo Ndios. ¹¹ Chi ní tiin ndaa ña kúú kuəchi choon sa'ándá ley, ta ní danda'ávian yu'u. Sa'á ñoó kuəchi yu'u kíán ní kedaá xí'iín, dá ní xi'ii noo Ndios ní kee choon sa'ándá ley. ¹² Tido miíán ndaa ña ii kúú ley yó'o, ta choon sa'ándáan kúú ña ii, ta kíán ña ndaa xí'iín ña va'a.

¹³ Sa'á ñoó, ¿á ley va'a yó'o kíán ní kedaá xí'iín yu'u ña kánian kuuí? Koó, chi ní na'a kuəchi miíán ña kíán ña kini, chi miíán ní xi'o ña kánian kuuí ní kee ley va'a yó'o. Ta sa'á ña kée ña kúú kuəchi dión xí'iín ley yó'o, sa'á ñoó ná'an miíán ña kini nda'o ña. ¹⁴ Chi ná'a yó ña iin ña ii ní kii noo Ndios kúú ley, tido yu'u kúú iin taa ñayuu yó'o, chi nákaai tixi ndá'a kuəchi. ¹⁵ Kó kandaq ta'on ini yu'u ña kéei. Chi kó kéei ña va'a ká'ín kéei. Di'a ña ko náta'an inii kéei, dión kéei. ¹⁶ Tá kéei ña ko kónii kéei, dá kíán nákonii ña iin ña va'a nda'o kúú ley. ¹⁷ Chi o duú mií ka yu'u kée ña kini. Kuəchi nákaq ini vei kíán kedaá xí'iín, dá kéei ña. ¹⁸ Ta ná'a vá yu'u ña ko tó'ón ña va'a nákaq inii, ta ña yó'o ká'ín sa'a ñíi. Chi miíán ndaa ká'ín kéei ña va'a, tido kó kándeé ta'oin kéei ña. ¹⁹ Dá chi kó kée ta'on yu'u ña va'a ká'ín kéei. Di'a ña kini, ña ko ká'ín kéei, ñoó di'a kée yu'u. ²⁰ Chi tá kée yu'u ña ko ká'ín kéei, dá kíán o duú ta'ón mií yu'u kée ña. Kuəchi nákaq ini vei, ñoó vá kíán kedaá xí'iín, dá kéei ña.

²¹ Ta ña yó'o kíán ndó'i tá ká'ín kéei ña va'a, chi ña kini nákaq inii, ñoó kíán sadí nooí. ²² Ta ndino'o ini miíí náta'an inii xiníi choon sa'ándá ley Ndios, ²³ tido ió iin ká ña'a ndó'i, chi ña kóni ñíi naá tá'an xí'iín ña va'a kóni ñaxintónií. Ta kúú kándeé vá ña kóni ñíi náchi'an yu'u tixi ndá'a kuəchi.

²⁴ iNda'í kúú ví yu'u! ¿Ndá yoo ví dákaki yu'u tixi nda'a kuəchi kóni ñíi, ña né'e ña kua'ín kuuí? ²⁵ Tido náki'o yu'u ndivé'e noo Ndios sa'a ña ní kee Jesucristo, ña kúú sato'o yo. Ta di'a ndó'i: xí'iín ñaxintónií kéei choon sa'ándá ley Ndios, tido ñíi kíán nákaq ii vá tixi ndá'a kuəchi.

Ña yó'o kúú ña va'a xí'o Espíritu ij Ndios noo yo

8 ¹ Ta viti kían koó ká kuachi yó noo Ndios sa'á ña iin ni nduu yó xí'in Cristo Jesús, chi kó ndéi ká yo kee yó ña kóni ñíi yo, ndáá ndéi yó kée yó ña kóni Espíritu ij Ndios. ² Chi Espíritu ij Ndios, na xí'o ña kataki chichí yó sa'a Cristo Jesús, noón kúú na ni taó xóo yu'u tixi nda'á kuachi, xí'in noó ña kánian kuu. ³ Chi kó ni kández ta'on ley taó xóoan yó tixi nda'á kuachi, chi kó ni kández yó kee yó choon sa'ándáan. Sa'á ñoó ni tanda'á Ndios de'e mani ná ni kii na ñayuu yó'o, ta ni nduu na iin taa ñayuu yó'o táto'on kúú mií yó, na kómí kuachi. Chi ni kii na nakuido na kuachi yó, dá ni kuu ni taó xóo na yó tixi ndá'án. ⁴ Ta ki'o dión ni kández ná ni daxínkoo ndi'i na choon sa'ándá ley Ndios sa'a yóó, na kó ndéi ká kee ña kóni ñíi, ndáá ndéi yó kée yó ña kóni Espíritu ij Ndios.

⁵ Ta ñayuu ñó'o tixi nda'á ña kóni ñíi ná, noón kúú na ndí'i cháá ká ini kee ña kóni mií ná. Tido na ñó'o tixi ndá'a Espíritu ij Ndios, noón kúú na ndí'i cháá ká ini kee ña kóni mií Espíritu. ⁶ Chi ñayuu ndí'i ini kee ña kóni ñíi ná, noón kúú na ni'í ña kuu na. Tido ñayuu ndí'i ini kee ña kóni Espíritu ij Ndios, noón kúú na ni'í ña kataki chichí ná, xí'in ña koo va'a ini na. ⁷ Chi ña kini kóni ñíi yo, ñoó kían naá tá'an xí'in ña kóni Ndios, dá chi kó kónian kueídó'an choon sa'ándá na, ta kó káti'aan keean ña. ⁸ Sa'á ñoó na ndéi kée ña kóni ñíi ná, noón kúú na o kández ña nata'an ini Ndios koni ñaá ná.

⁹ Tido ndo'ó, kó ndéi ká ndo kee ndó ña kóni ñíi ndo, ndáá ndéi ndó kée ndó ña kóni Espíritu ij Ndios, tá miían ndaä ió na ini ndo. Tido tá ió iin káa ndó kó ñá'a kakomí Espíritu Cristo ini níó ndo, dá kían kó kúú ta'on ndó kuendá na. ¹⁰ Tido tá ió Cristo ini ndo, dá kían sa ni xi'i va ñíi ndo noó kuachi, tído takí va espíritu ndo, chi sa ni kandoo vii ndó noo Ndios. ¹¹ Tá miían ndaä ió Espíritu na ni dánátki Jesús ini ndo, dá kían na ni dánátki Cristo Jesús tein na ni xi'i, noón ta'ani kúú na dánátki yikí koño ndo kée Espíritu ij ná, na ió ini ndo. ¹² Sa'á ñoó, ñani miíi, kánian kee yó ña kóni Espíritu ij Ndios, ta kó káni káan kee yó ña kóni ñíi yo. ¹³ Chi tá ndéi ndó kée ndó ña kóni ñíi ndo, dá kían kánian kuu va ndó. Tido tá dándí'i ndó ña kini kóni ñíi ndo xí'in ndéé Espíritu ij Ndios, dá kían kataki chichí ndo.

¹⁴ Chi ndidaá na xí'o mií ña kandaka ñaá Espíritu ij Ndios, noón ndisa kúú de'e Ndios. ¹⁵ Dá chi kó ni nátiin ndó iin espíritu, tá'an ña kedaá xí'in ndó, dá kaño'o tuku ndó tixi ndá'a ña yu'u ndo. Di'a ni nátiin ndó Espíritu ij. Ta mií ná ni ndee ndó de'e Ndios. Ta mií ná kedaá xí'á, dá káyu'u yó na di'a: "Tatá ló'o mií." ¹⁶ Ta Espíritu ij Ndios kúú na xí'o kuendá noo espíritu míi yó ña miían ndaä kuiti kúú yó de'e Ndios. ¹⁷ Ta sa'á ña kúú yó de'e Ndios, sa'á ñoó ni'i ta'ani yó ña ni kaa Ndios ki'o na noo yo, ta natiin nduu yoán xí'in Cristo. Tá ná ndo'o naní níó yo sa'a ná,

táto'on n̄i ndo'o mií ná, dá kían natiin nduú yo ñañó'ó xí'ín ná noo ndato káa induú.

¹⁸ Tido yu'u kúú r̄a kándaq̄ ini ña o náki'in tá'an ta'an vaan ña ndó'o níyo yo tiempo viti xí'ín ña ndato téi koni yo na'a Ndios noo yo chí noo.

¹⁹ Chi ndáti kíi ndidaá ña'a n̄i kava'a Ndios ña kasandaá kuú na'a Ndios ndá yoo kúú de'e na. ²⁰ Ta ndidaá ña'a n̄i kava'a Ndios n̄i ni'i tá'i ña tūúán. Tido o duú sa'a ña kóni miíán ndó'an dión, dá chi ki'o dión n̄i koni mií Ndios kee na xí'án. Tido n̄i xi'o na tāndeé iní ña kasandaá iin kuú, ²¹ dá taó xóo naq̄ tixi ndá'a ña kua'an tūúán, dá natiian ña ndato kooan táto'on ki'o ndato téi kandei n̄a kúú de'e Ndios.

²² Chi sa ná'a yó ña sa ndidaá kúú vá ña'a n̄i kava'a Ndios nda'í tāna viti, ta ndó'o naní níyo ñá táto'on ki'o ndó'o iin ná'a tá kua'an kaki de'án. ²³ Ta o duú savá'a iin tó'ón ña yó'o ndó'o dión. Chi dión ta'ani ndó'o yóó, n̄a n̄i natiin Espíritu ij Ndios, ta n̄a yó'o kúú ña va'a mií noó n̄i xi'o Ndios noo yo. Ta nda'í ta'ani tāna ini yo, chi ndáti kíi yo ña na'a Ndios ña kúú yó de'e na, dá ndesaá n̄a yikí koño yo. ²⁴ Chi n̄i natiin yó tāndeé iní yó'o tá n̄i kaki yó noó kuachi yo. Tido tá ió tāndeé iní yo xí'ín ña'a ió noo yo, dá kían ko ta'ón tāndeé iní kíán. Chi tá ió ña'a noo yo, ¿ndá choon kandati yóan? ²⁵ Tido tá ndáti yó iin ña'a ko ndé'á, dá kían kánian kandati kueé yoán.

²⁶ Ta di'a ta'ani kée Espíritu ij Ndios chíndee ná yó, chi ko káti'a yó ka'an yo xí'ín Ndios táto'on ki'o kánian kee yó. Sa'a ñoó nda'í tāna mií Espíritu ij Ndios seí nda'í n̄a sa'a yo noo Ndios. Ta ko n̄i'i yó to'on nakanió sa'a ña ká'an n̄a xí'ín Ndios. ²⁷ Ta ná'a vá Ndios ndi káa níyo ñayuu. Sa'a ñoó kándaq̄ va'a ini n̄a ndí kián kóni Espíritu ij ná, dá chi mií Espíritu kúú n̄a seí nda'í sa'a ñayuu mií ná táto'on ki'o náta'an ini mií Ndios.

Kándéé yó xí'ín ndidaá ña ndó'o yó kée Ndios

²⁸ Ta sa ná'a vá yó ña sa'a ña kóni yo Ndios, sa'a ñoó ndidaá kúú vá ña'a ndó'o yó ndúuan ña va'a kée mií Ndios, chi n̄i kaxi ñaá mií ná táto'on ki'o n̄i chikaq̄ ini mií ná koo. ²⁹ Chi nda rá mií sa'a vá ná'a Ndios ndá yoo kakuu ñayuu n̄a, ta nda daá vá n̄i saki n̄a noón kakuu na táto'on ki'o kúú de'e mií ná, dá kían de'e mií ná ná kakuu de'e kúú noó noo ndidaá kúú ñayuu n̄i nduu ñani n̄a. ³⁰ Chi ñayuu n̄i saki mií Ndios nda rá mií sa'a, n̄a yó'o ta'ani kúú n̄a n̄i nákana mií ná. Ta n̄a n̄i nákana na ñoó, noón kúú n̄a n̄i nduvii ná. Ta n̄a n̄i nduvii ná ñoó, noón kúú n̄a n̄i'í ñañó'ó noo mií ná noo ndato káa chí induú.

³¹ ¿Ndi kaa yo sa'a ña yó'o, viti? Tá ió Ndios xí'ín yó, ¿ndá yoo kandeé xí'ín yó, tá dáá? ³² Ta ko n̄i kádí'indá ta'on Ndios de'e na, di'a n̄i náki'o ñaá ná n̄i xi'i n̄a sa'a yo. Sa'a ñoó miíq̄ n̄daq̄ n̄i'i nduu yo ndidaá kúú ña va'a xí'ín de'e na. ³³ ¿Ndá yoo kandeé chinóo kuachi yóó, n̄a n̄i kaxi mií Ndios? Chi mií vá Ndios kúú n̄a n̄i dankoo vii yó noo mií ná. ³⁴ Ta,

¿ndá yoo ví kandeé ka'qan ñaq kánian kuu yo sa'á kuachi yo? Chi Cristo kúú na ni xi'i sa'a yó, ta kúú ni nataki na, ta ió na xoo kuá'a tatá Ndios seí nda'í na sa'a yo.³⁵ ¿Ndí kján kandeé ñaq dánkoo Cristo ñaq kú'u ini na sa'a yo? ¿Á kandeé tændó'ó, o ñaq kúnda'í ini yo, o ñaq kéndava'a ñayuu xí'ín yó, o ñaq ko ní'i yo ñaq a kasá'an yó, o ñaq ko dá'on kandixi yó, o ña io ñaq kuu yo, o ñaq ka'ání ñayuu yó xí'ín espada?³⁶ Koó, dá chi di'a ká'qan tuti ij Ndios:

Sa'á ñaq kándisa ndu'u mií ní, sa'á ñoó ndidaá kuu ndukú ñayuu ndu'u ka'ání ná.

Tátó'on ki'o káxi na léko ka'ání ná, ki'o dión kée na xí'ín ndu'u.

³⁷ Tido noo ndidaá kúú tændó'ó yó'o, di'a ni kandeé vá yó ni kee Cristo, na kú'u ini sa'a yo.³⁸ Sa'á ñoó kández ká'ano inii ñaq ni iin tó'ón ta'on ñaq a q kández ñaq dánkoo Ndios ñaq kú'u ini na sa'a yo. Ni ñaq kuu yo, ni ñaq kataki yo, ni ángel ndéi noo Ndios, ni ñaq né'e choon, ni ñaq kómí ndéé chí induú, ta ni ñaq a ndó'o yó viti, ta ni ñaq a vei ndo'o yó chí noo,³⁹ ta ni ñaq ió noo díkó, ni ñaq ió nda maá tii ño'o, ta ni iin tó'ón q ñaq a ni kav'a'a Ndios o kández ñaq dánkoo na ñaq kú'u ini na sa'a yo, chi ná'a na ñaq kú'u ini na sa'a yo sa'á ñaq ni kee Cristo Jesús, na kúú sato'o yo.

Ká'qan Pablo ñaq ni kaxi Ndios na Israel kakuu na ñoo na

9 ¹ Ñaq ndaaq ndisa kúú ñaq ko'in ka'in xí'ín ndó sa'á ñaq kúú kuendá Cristo. Ta ko ká'qan ta'on yu'u ñaq to'ón, chi Espíritu ij Ndios kúú na ndáka ñaq nákan inii, ta xí'o na kuendá ñaq dión kíán. ² Chi miían ndaaq kúnda'í nda'o inii, ta daá kuití vá u'u nímaí sa'á na ñooj. ³ Ta ió yu'u ñaq tai chi'ain noo Ndios, ta nataó xóo na yu'u noo Cristo tá dión chindeéán na Israel, na kúú na ve'e mií. ⁴ Chi kúú ná na ve'e ta Israel, ta ni ndee ñaa Ndios na ñoo mií ná, ta ni xini xí'ín noo ná tátó'on ki'o náye'e ndaa Ndios, ta ni kandoo Ndios xí'ín ná ñaq kemáni ñaa ná, ta ni xí'o na ley na noo ná, ta ni dñaná'a ta'ani na noo ná ndi kee na kandaño'o ndisa ñaa ná, ta ni xi'o na to'on na ñaq kee na ñaq va'a xí'ín ná. ⁵ Ta ñayuu yó'o ta'ani kúú na ve'e na sá'ano ni sa'á ndei sa'á, ta tein na ve'e yó'o ni kana Cristo, na kúú Ndios dándáki ndidaá tá'an ñaq a. Ta daá kuití kánian natiin na ñaqnó'ó. Dión ná koo.

⁶ Ná dá'a ni ka'án ndó ñaq ko ní dákinkoo Ndios to'on ni xi'o na noo ná, dá chi o duú ndidaá na Israel kúú ñayuu ni kaxi Ndios. ⁷ Dá chi o duú ndidaá na ve'e Abraham kúú ñayuu Ndios, dá chi di'a ni kaa Ndios xí'ín Abraham: "Xí'ín sa'á de'e Isaac kakuu na veón." ⁸ Sa'á ñoó o duú ndidaá na ve'e Abraham kúú de'e Ndios. Di'a kúú ná de'e Ndios sa'á ñaq ni xi'o Ndios to'on na noo Abraham, ta noón ndisa kúú na ve'e Abraham. ⁹ Dá chi di'a va ni kaa Ndios tá ni xi'o na to'on na noo Abraham: "Nata'an noo kuíá, dá nandió kooi kasaai, kúú sa ni kaki va de'e Sara."

¹⁰ Ta o duú ñaq yó'o oon ni xí'o ñaq kándaq ini yo ñaq dión kíán. Dá chiq ni tuu ta'ani Rebeca, naq niq saq kuu ñadi'í tatá sá'ano yo Isaac, ñó'o de'e na, ta kuátí niq saq kuu xi. ¹¹ Ta ndaq rá koq ñá'q kaki de'e Rebeca, ta ndaq rá koq ñá'q kee xi ñaq va'a, o kee xi ñaq kini, ndaq daá vá niq saki ini Ndios kaxi na iin xi. Chiq koq kémániq ná yó sq'a ñaq va'a kée yó, di'a kée na ñaq niq chikaaq ini mií ná. ¹² Dá chiq tá koq ñá'q kaki xi, dá niq kaa naq xí'ín Rebeca: "Ta de'ón mií noq, di'a koni kuáchí xí'noq de'ón ta ló'o." ¹³ Chiq di'a kaá ta'ani tuti ij Ndios: "Niq ku'u inij saq Jacob, ta niq kañó'í Esaú."

¹⁴ Sa'á ñoq, qndi kaa yo viti? Á koq kékylko ndaq ta'on Ndios choon, ndaqni? Koq, koq ta'ón dión kíán. ¹⁵ Chiq di'a niq kaa Ndios xí'ín Moisés: "Ko'ín ku'u inij sa'á naq niq chikaaq ini mií ku'u ini saq, ta ko'ín ki'o ndee inij sa'á naq niq chikaaq ini mií ki'o ndee ini saq." ¹⁶ Sa'á ñoq koq kú'u ini Ndios sa'á ñayuu sa'á ñaq kóni ñayuu ñoq ñaq kee Ndios dión, o sa'á ñaq va'a kée na. Di'a kú'u ini Ndios sa'á ñayuu niq chikaaq ini mií ná ku'u ini naq saq. ¹⁷ Dá chiq di'a ká'an tuti ij Ndios sa'á ñaq niq ka'an naq xí'ín rey Faraón: "Niq xí'oi ñaq kakuu yo'ó rey, dá na'i choon ió noq ndá'í xí'ín miíón, dión, dá ná kandaq ini ndidaá tá'an ñayuu ndéi ñayuu yó'o ñaq yu'u kúú Ndios", kaá naq. ¹⁸ Sa'á ñoq kú'u ini Ndios sa'á ñayuu niq ka'an mií ná, ta kékaxí ná níq ñayuu, naq niq chikaaq ini mií ná kekaxí ná.

¹⁹ Sa'á ñoq, ndá ndi kuu kaa dao ndo'ó xí'ín yu'u: "¿Ndiva'a ká'an Ndios ñaq kómí yó kuachi tá ki'o dión kée na, tá dáá? ¿Ndá yoo kandeé chituu ñaq niq chikaaq ini mií Ndios kee na xí'á?" ²⁰ Tido di'a kaá yu'u xí'ín ndó: ¿Ndí kián kúú ndo'ó, xiní ndoq? ¿Ndiva'a káñó'ó ndó ñaq kée Ndios? Á kuu ka'an iin kidi ñó'ó xí'ín taa niq kava'an: "¿Ndiva'a niq kava'a ní yu'u dión?" ²¹ Á koq ná'á ta'on ndo'ó ñaq ió choon noq ndá'q taa kava'a kidi ñaq kava'a raq tato'on ki'o ká'an mií rá kooan? Dá chiq iin tó'ón dini noq ndei'i kuu va kava'a ra iin kidi luu káa, ta kuu kava'a ta'ani ra iin kaq kidi oon.

²² Ta dión ta'ani kée Ndios, dá chiq kóni naq na'q naq tato'on kée na tá xidoq ini naq kée kuachi, ta kóni ta'ani na na'q naq choon ká'ano né'e na, sa'á ñoq niq saq ndati na ñayuu xí'ín ñaq kueé ió ini naq, tá'an ñayuu kedaá xí'ín ná, dá xidoq ini naq, tá'an ñayuu kánian niq'í ñaq naá ná. ²³ Dá chiq sa'á ñaq kóni naq dána'q naq tato'on ki'o ká'ano kúú choon kómí ná, sa'á ñoq niq kemániq ná ñayuu, naq niq chikaaq ini mií ná ku'u ini naq saq, ta niq kenduu naq ñayuu ñoq ndaq rá mií saq ñaq kíán kandei na ndaq nooq náye'e ndaa.

²⁴ Ta niq kana Ndios ñayuu ñoq, ta ñayuu ñoq kúú yó, chiq koq ní kána na savaa'náq Israel, di'a niq kana ta'ani na naq koq kúú naq Israel. ²⁵ Dá chiq di'a ká'an tuti niq taa profeta Oseas sa'á ñaq niq ka'an Ndios:

Ko'ín ndeei ñayuu miíí, naq koq ní sá kuu ñayuuui,
ta kandoo maniq ñayuu koq ní sá io maniq nooq.

²⁶ Mií mií xíán noq niq ka'an Ndios xí'ín ná:

"O duú taa'ón ñayuu yu'u kúú ndo'ó",
mií ñoq kasandaá ñaq kananí ná kakuu na de'e Ndios tákí.

²⁷ Ta di'a kua'qan ñaq ni taa profeta Isaías sa'á na Israel: "Va'ará tátó'on ki'o kua'q kúú ñotí ndéi yu'ú tñño'ó ná kakuu de'e na ñoo Israel, tído iin tu'u ló'ó va na kaki. ²⁸ Dá chi sato'o yo Ndios kúú na ndaká kuendá noo iin rá iin ñayuu, ta keyíko ndaaq na sa'q ná, ta yachi nda'o kee na dión." ²⁹ Ta ni kaa ta'ani Isaías di'a:

Tá ko ní ku'u ká'ano ini Ndios, na kómí choon noo ndidaá ángel, sa'á ndu'u,
dá kían naá ndí'i va na sá'ano ve'e yó tátó'on ki'o ni ndo'o na ñoo
Sodoma xí'ín na ñoo Gomorra, ní kúu.

Kándqo vii yo noo Ndios sa'á ña kándéé iní yo ná

³⁰ ¿Ndi kaa yo sa'á ña yó'o, viti? Kándaq ini yo ña ko ní nándukú na ko kúú na Israel ña kakuu na ñayuu ndaaq noo Ndios, tído ni dñkoo vii ñaá Ndios noo mií ná, ta ni kandqo vii ná noo ná sa'á ña ni kandeé ini ñaá ná. ³¹ Tido na Israel ni ndukú ña kendaq na choon sa'ándá ley, dá kandqo vii ná noo Ndios. Tido ko ní kandeé ta'on na. ³² Ta, éndiv'a ni ndo'o na dión, ká'án ndó viti? Dión ni ndo'o na, dá chi ko ní nándukú ná ña kandqo vii ná noo Ndios sa'á ña kandeé iní ñaá ná. Di'a ni ndukú ná kandqo vii ná noo Ndios sa'á ña kée na choon sa'ándá ley. Sa'á ñoó ni kachi'i sá'á ná ni kee yuú ni chindú'u Ndios. ³³ Dá chi di'a kaá tuti ii Ndios:

Ko'in chindu'í iin yuú chí ñoo Sion di'a,
dá ná kachi'i sá'á ñayuu ko xiín kandisa ñaá,
dá ná kuei na noó ña koon na mií ná.

Tido na kándisa yuú yó'o, ni iin kuú ta'ón o káka'an noo ná keean.

10 ¹ Nani miíí, miían ndaaq kuiti kóni nda'o yu'u xí'ín ndino'o inii ña ná kasandaá na Israel kaki na, ta ki'o dión xíkai noo Ndios sa'á ná. ² Chi xí'o ndaaq kuendá ña ndí'i nda'o ini na kee na ña kóni Ndios, tído ko ná'á ta'on na ndi kee na, dá nata'an ini Ndios, ³ chi ko nákoní na ña ni kee Ndios, dá dánkoo vii ná ñayuu noo mií ná. Di'a ndí'i nda'o ini na Israel kandqo vii ná noo Ndios xí'ín ndéé mií ná. Ta sa'á ña kée na dión, sa'á ñoó ko xí'o na mií ná ña dánkoo vii ñaá Ndios. ⁴ Dá chi mií Cristo kúú na ni daxínkoo choon sa'ándá ley, dá kían kandqo vii ndidaá ñayuu kándisa Cristo noo Ndios.

⁵ Dá chi di'a ni taa Moisés sa'á ñayuu ndukú kandqo vii noo Ndios sa'a ley: "Na kándéé kée ndi ndi'i kuií choon sa'ándá ley, noón kúú na ni'í ña kataki na keean." ⁶ Tido ká'qan tuti ij Ndios ña kandqo vii yo noo Ndios sa'á ña kándéé iní yo ná, chi di'a kaáqan: "Ná dá'a ni ka'án ndó ini ní o ndo: ¿Ndá yoo ví kaa induú ki'in ña? (Tá kaá ndo dión, dá kían kénóo ndo Cristo, na ni kii induú.) ⁷ Ta ná dá'a ni ka'án ndó ini ní o ndo: ¿Ndá yoo ví noo nda mäá tixi ño'ó ki'in ña?" (Tá kaá ndo dión, dá kían ko nákoní ndo ña ni nátaiki Cristo.) ⁸ Dá chi di'a va kaá tuti ij Ndios sa'á ña yó'o: "Tein mií ndó xaán va ió to'on va'a, chi ini yú'u vá ndó, ta ini

níó vá ndó nákaq to'on va'a yó'o." Ta dána'a ndu to'on va'a yó'o noo ndo, dá kandeé ini ndo Jesús. ⁹ Chì tá nákoní ndo xí'ín yú'u ndo ña Jesús kúú sato'o noo ndidaá tá'an ña'a, ta kándisa ndó xí'ín ndino'o ini ndo ña ni dánataki ñaá Ndios, dá kían ni'i ndo ña kaki ndó. ¹⁰ Dá chì sa'á ña ndino'o ini ndo kándisa ndó Jesús, sa'á ñoó kándoo vii ndo noo Ndios. Ta sa'á ña nákoní ndo ná xí'ín yú'u ndo, sa'á ñoó koní ndo kaki ndó. ¹¹ Ta di'a ká'an ta'ani tuti ij Ndios: "Ndi ndáa mií na kándisa ñaá, ni iin kuu t'a'ón o káka'an noo ná", kaáan. ¹² Chì iin nóó kúú ndidaá ñayuu noo Ndios, á mií ná kúú ná na Israel, o koó, chì iin tó'ón míí vá Ndios kúú sato'o noo ndidaá yó. Ta va'a nda'o ini na xí'ín na nákoní ñaá. ¹³ Dá chì di'a kaá tuti ij Ndios: "Ta ndi ndáa miíó ñayuu nákoní ña Ndios kúú sato'o na, noón kúú na ni'i ña kaki na."

¹⁴ Ta, éndi kee na nakoni na sato'o yo tá ko ñá'a kandisa ñaá ná? Ta, éndi koo kandisa ñaá ná tá ko ñá'a kueídó'o na sa'a ná? Ta, éndi koo kueídó'o na sa'a ná tá ko íin na dána'a noo ná? ¹⁵ Ta, éndi koo ko'on na dána'a na tá ko íin na tanda'á ñaá ko'on na? Chì di'a kaá tuti ij Ndios: "Ndiká'án ví sa'á na xíonoo kásto'on sa'a ndi kee ñayuu koo va'a na xí'ín Ndios, chì xíonoo na dána'a na to'on va'a."

¹⁶ Tido o duú ndidaá na Israel ni kandisa to'on va'a yó'o, dá chì di'a kaá Isaías: "Sato'o ndu, Ndios, éndá yoo ví ni kandisa to'on ni dáná'a ndu'u?" ¹⁷ Miían xínñó'ó ñayuu kueídó'o na to'on va'a, dá kuu kandeé iní na Jesús, ta to'on va'a yó'o kían ká'an sa'a Jesús. ¹⁸ Tido ndáto'ón yu'u ndo'ó: ¿Á ko ñá'a ta'on kueídó'o na Israel to'on va'a yó'o, ká'án ndo'ó? Koó, dá chì di'a kaá tuti ij Ndios:

Yó'o yó'o va ni kankuei na xíonoo na dána'a na to'on va'a yó'o iin níí kúú ñayuu,

nda noo xíká cháá ka ñayuu yó'o ni kasandaáan.

¹⁹ Ta ndáto'ón ta'anii ndo'ó: ¿Á ká'án ndó ña ko ni kándaq ta'on ini na Israel ndi dándáki to'on va'a yó'o? Ka'i ndó ña ni taa Moisés sa'a ná: Ko'on yu'u ki'oi ña koo kuión ini ndo sa'í xí'ín dao ka ñayuu, dá chì ndee yu'u na ñayuu miíi,

ta ko'in dákuido inii ndo'ó xí'ín ñayuu koó ñaxintóni.

²⁰ Ta ni xi'o ndeé iní Isaías ni ka'an na di'a xí'ín na ñoo Israel:
Di'a kaá Ndios:

Ni sonó vá yu'u ña kían ni naní'i ñaá dao ka ñayuu,
va'ará ko nándukú ná yu'u,

ta ni na'a yu'u miíi noó na ko ndáto'ón sa'í.

²¹ Tido di'a ni kaa Ndios ká'an na sa'a na Israel: "Iin níí ndii yaká ni chineei ndá'í, dá chindeéí iin ñoo ko seídó'o noo ká'in, iin ñoo káñó'ó noo ká'in."

Ni taó xoo Ndios iin tu'u na Israel, ta noón kúú na kándisa ñaá

11 ¹ Sa'á ñoó ndáto'ón ta'anii ndo'ó: ¿Á ká'án ndó ña ni dãkoo ndá'a vá Ndios na ñoo na, tá dáá? Koó, ko tã'ón dión kíán. Dá chi iin tã ñoo Israel ta'ani kúú yu'u, dá chi na ve'e Abraham ta'ani kúúí, ta nákaa ta'anii tein na ve'e Benjamín. ² Ta ko ní dánkoo ndá'a ta'on Ndios na ñoo na, tá'an na ni kaxi na nda mií sa'a. ¿Á ko ndúsa a ta'on ini ndo ña ká'án tuti ij Ndios sa'a profeta Elías tá ni ka'an kuachi na sa'a na Israel noo Ndios? Chi di'a ni kaa na: ³ "Sato'i, ni sa'ání ndí'i ra profeta ní, ta ni dákoon ra noo náa ní, ta ndadá iin tó'ón vá yu'u ni kandoo xoo mií ní. Ta viti ndí'i ini ra ña kíán ka'ání ta'ani ra yu'u." ⁴ Ta, ¿á ndúsa a ini ndo ña ni kaa Ndios xí'ín Elías? Chi di'a ni kaa na: "Q sa nákani inon, dá chi sa ni kaxi xoo va yu'u usá mil tã Israel, tá'an ra ni iin kuú ko ní nákuita xítí noo yoko Baal", kaáan. ⁵ Ta dión ta'ani kíán tiempo viti, dá chi ni taó xoo ta'ani Ndios iin tu'u na Israel, chi ni kaxi ñaá ná, ta iin ña mani kíán ña ni kee na dión. ⁶ Sa'á ñoó, tá kíán sa'a ña mani ni kee Ndios, dá kíán ko kíán sa'a ña ni kee ñayuu ñoó ña va'a. Dá chi tá ni kaxi ñaá ná sa'a ña ni kee na ña va'a, dá kíán ko kúú kqan iin ña mani.

⁷ Sa'á ñoó, ¿ndi kaa yo sa'a ña yó'o viti? Miían ndaaq sa nandukú na Israel ña nata'an ini Ndios koni ñaá ná, tído ko ní kández ta'on na. Sava'a na ni taó xoo mií Ndios, noón kúú na ni ni'lán. Tído dao ká noón kúú na ni ndukáxí ní. ⁸ Dá chi di'a kaá tuti ij Ndios: "Ni xi'o Ndios iin ñaxintóni xixi noo ná, ta ni xi'o na nduchí nóó ko túu noo ná, ta ni xi'o na do'o ko tái noo ná. Ta ki'o dión kíán nda tiempo viti." ⁹ Ta di'a ta'ani ni kaa David:

Ta víkó ná'ano kée na ná nduuan iin dei xí'ín iin ñóno noo ná,
dá kachi'i sá'a ná, ta kuei na nooán, dá ná ndo'o cháá ká ní ná.

¹⁰ Ta ná kukuaá noo ná, dá o kóní ká na,
ta ná kutódo satá ná kee ndidaá kuachi ndido na.
Ta dión ná kandoo na iin íchi, kaáan.

Ko'on Ndios dákaki na ñayuu ko kúú na Israel

¹¹ Ta ndáto'ón ta'anii ndo'ó: ¿Á ká'án ndó ña sa'a ña ni kachi'i sá'a na Israel, sa'a ñoó ni kuei chíchí ná? Koó, ko tã'ón dión kíán. Dá chi sa'a ña ni kee na kuachi ñoó, sa'a ñoó ni sonó Ndios noo na ko kúú na Israel ña kaki na, dá ná kekuión ini na Israel sa'a ná. ¹² Ta sa'a ña ni kee na Israel ñoó kuachi, sa'a ñoó ni kee Ndios iin ña mani ká'ano xí'ín na ko kúú na Israel. Ta sa'a ña ni tuú na Israel noo Ndios, sa'a ñoó ni keva'a cháá ká na ko kúú na Israel. Ta kúú ndato ká ví ko'on Ndios kee na xí'á tá ná kasandaá kuú ndu'u na Israel tixi ndá'a Ndios.

¹³ Ta viti kónii ka'in xí'ín ndo'ó, na ko kúú na Israel. Yu'u kúú iin apóstol, na ni tanda'a Ndios né'e to'on va'a sa'a Jesús noo ndo, ta ndí'i

nda'o inij dákinkoo va'i choon yó'o, ¹⁴ dá chi kónii ña ná kukuión ini na ñooi sa'a ña mani ni kee Ndios xí'ín ndó, dá ná koni dao na käki na.

¹⁵ Dá chi sa'a ña ni dánkoo xoo Ndios na Israel, sa'a ñoó ni ni'i dao kä ñayuu ndéi ñayuu yó'o ña kandei va'a na xí'ín ná. Tido, ñindi koo tá ná nandió koo Ndios naki'in tá'an va'a na xí'ín na ñoo Israel? Kakian táto'on ki'o ni nataki na tein na ni xi'i.

¹⁶ Tá ña ij kúú tá'í yúsa ni taó ná mií noodoko ná noo Ndios, dá kían ña ij ta'ani kúú cháá kä yúsa ni kandoo ñoo. Chi tá ij yo'o iin yíto, dá kían nda ndá'a ra ij. ¹⁷ Chi kían táto'on ni sa'anda Ndios dao ndá'a yíto, ta ndo'ó, va'ará kúú ndó táto'on nda'a yíto olivo yukú, tido ni chirndaa Ndios ndo'ó yika iin yíto olivo va'a noo ni ta'anda ñoo. Ta yo'o mií rá xito ndo'ó, ta ndato takí ndo kéean. ¹⁸ Ta ná dá'a ni ka'an tayíí ndó noo ndá'a yíto, ña ni sa'anda Ndios ñoo. Kaño'o ini ndo ña ko xito ta'on ndó yo'o yíto ñoo. Di'a yo'o yíto ñoo vá xito ndo'ó. ¹⁹ Ndá ndi kuu kaa ndo ña ni sa'anda na ndá'a yíto ñoo, dá ná chirndaa na mií ndó. ²⁰ Ndaa va ni sa'anda ñaá Ndios, chi ko ní kándisa ta'on na Jesús. Ta ndo'ó, sa'a ña kándéé iní ndo Jesús, sa'a ñoó tández ndo ndíka yíto ñoo viti. Tido ná dá'a ni kuryíí ndó. Va'a cháá kä kua'án ndo yu'ú ndo Ndios. ²¹ Dá chi tá ko ní xi'o ká'ano ini Ndios sa'a mií mií ndá'a yíto ñoo, dá kían ni ndo'ó o kí'o ká'ano ini na sa'a. ²² Kana'á ndó ña va'a nda'o ini Ndios, tido ka'í nda'o dándó'o na níó na saá ini. Sa'a ñoó ni dándó'o na níó na Israel, na ko ní xíín kandisa, ta ni keva'a na xí'ín ndó sa'a ña kándisa ndó Jesús. Tido tá ná dánkoo ndó ña kandisa ndó na, dá kían ko'on na ka'anda na ndo'ó táto'on ni kee na xí'ín mií mií nda'a yíto ñoo. ²³ Tido tá ná dánkoo na Israel ña saá ini na, ta ná kandisa ndaa na Jesús, dá kían ko'on Ndios nachirndaa tuku ñaá ná ñoo ni sárndaa na, dá chi ió choon noo ndá'a ná ña kee na dión. ²⁴ Dá chi ni sa'anda Ndios ndo'ó noo ndá'a yíto olivo yukú, ta ni chindaa na ndo'ó ndíka yíto olivo ndáka na, va'ará iin ña kuáchi nda'o kían. Sa'a ñoó, ña kó ná'á ta'on ndó ña vaá óon va ko'on tuku na nachindaa na mií mií ndá'a yíto ñoo noo ni sárndaaan?

Kóni Ndios ña nandió kuéi na Israel noo mií ná

²⁵ Ta viti kóni yu'ú ña kana'á ndo'ó, ñani, sa'a iin ña'a ná'á iin tó'ón dinij Ndios, dá kían ná dá'a ni kuryíí ndó. Ni sonó Ndios ña kían ni kusaá ini kuä'á nda'o na Israel nda ná kasandaá ndu'u ndi'i na ko kúú na Israel, na ni chikä ini mií Ndios käki. ²⁶ Nda daá ví, dá ko'on na dákäki ndi'i na na Israel. Dá chi ki'o di'a kaá tuti ij Ndios:

Nda yúku Sion kii na dákäki ñaá, ta taó xóo na na ve'e Jacob noo ndidaá ña kini kée na.

²⁷ Chi dión ko'in kandooi keei xí'ín ná tá ná dándóoi kuächi na.

²⁸ Xiní u'u na Israel to'on va'a sa'a Jesús, ta sa'a ña kée na dión, sa'a ñoó ni keva'a mií ndó. Tido sa'a ña ni kaxi ñaá mií Ndios nda mií sa'a, sa'a ñoó kú'u ió ini na sa'a ná, dá chi ki'o dión ni kandoo na xí'ín na

sá'ano ñoo ndu. ²⁹ Chi ní kaxi Ndios na Israel, ta ní kemáñi ñaá ná, ta ni iin kuu taq'ón o nándikó iní na. ³⁰ Tido ndo'ó, na ko kúú na Israel, ní sau kuu ndó na ko do'o tá sata. Tido viti ní ni'i ndo ña kú'u ini Ndios sa'a ndo sa'a ña ni kusaá ini na Israel. ³¹ Ta dión ta'ani ndó'o na Israel viti. Chi viti kúú ná na kusaá ini, ta ndo'ó kúú na ni ni'i ña kú'u ini Ndios sa'a ndo. Tido iin kuu ko'on ta'ani Ndios ku'u ini na sa'a ña Israel. ³² Ni sonó Ndios ña kian ni kusaá ini ndidaá ñayuu, dá kuu ku'u ini na sa'a ná.

³³ ¡Nandeé ka vían ndichí Ndios! ¡Ta ñaxintóni ná, ko taq'ón noo kásá'án, ta ni noo ndí'an! Ko íin ta'on kándeé kana'á ña ni chikaaq ini na kee na, ta o kúu ta'on kandaq ini yo táto'on kio kée na. ³⁴ Chi, éndá yoo kandeé kana'á ndí kian nákani ini sato'o yo Ndios? Ta, éndá yoo kati'a ka'an ni'ini noo ná? ³⁵ Ta, éndá yoo ni kee ña mani xí'ín Ndios, dá ná ndi*l*'i ini na nandió né'e na ña mani yó'o? Ko íin ta'on. ³⁶ Dá chi ndidaá tá'an va ña'a vei noo mií Ndios, ta takían kée mií ná, ta mií ná kómí choon sa'a ndidaá ña'a. Sa'a ñoó ná natiin mií ná ñañó'ó ndidaá tá'an kuu. Dión ná koo.

Ki'u di'a kánian kee na kándisa Jesús

12 ¹ Sa'a ñoó, ñani miíi, sa'a ña kú'u ini Ndios sa'a yo, sa'a ñoó seí nda'áví noo ndo ña naki'o ndó mií ndó noo Ndios, ta ná kakian ña doko ndo mií ndó noo ná, ta dión kee ndó nani takí ndo, ta ná koo vii ndo, ta ná ndukú ndó ña nata'an ini Ndios koni na ndo'ó, chi ki'u dión kánian kee ndó kandaq'o ndó na. ² Ná dá'a ka ni koo ini ndo kee ndó tá kée na kúú kuendá ñayuu yó'o. Di'a konó ndó ña ná ndesaá Ndios ñaxintóni ndo, dá kuu kandaq ini ndo ndí kian kóni na kee ndó, dá kasandaá ndo kana'á ndó ndí kian va'a noo ná, ta ndí kian náta'an ini na xiní na, ta ndí kian kúú ña ndaq noo mií ná.

³ Ta sa'a ña ni kemáñi Ndios yu'u xí'ín choon kómíí, sa'a ñoó xíkai noo iin rá iin ndó ña ná dá'a ni nakoni téi ndo mií ndó. Va'a kaan chiki'o va'a ndó ña kée ndó. Ta chiki'o va'a ndó mií ndó táto'on kio káa taqdeé iní ni xi'u Ndios noo iin rá iin ndó. ⁴ Dá chi ndó'o yó táto'on kio ndó'o yikí koño yo, kuo'á ndo'o tá'i kian, ta sadíin díin va choon kée iin iian.

⁵ Ta dión ndó'o yó. Kua'a vá kúú yó, tído iin tó'ón vá ni nduu yó sa'a ña kúú yó kuendá Cristo Jesús. Chi ni naki'in tá'an iin rá iin yó, dá ni nduu yó iin tó'ón xí'ín dao ka yo. ⁶ Sa'a ñoó díin díin va choon ni nátiin yó noo Ndios, dá kati'a yó kechóon yó noo ná, ta vei ña noo ña mani xí'u na noo yo. Sa'a ñoó tá ni nátiin ndó choon ña kian kasto'on ndó xí'ín dao ka ñayuu to'on ni xi'u Ndios noo ndo, dá kee ndóan táto'on kio kándeé iní ndó mií ná. ⁷ Ta tá ni nátiin ndó noo Ndios ña kati'a ndó koni kuáchí ndó noo dao ka na, dá kian koni kuáchí ndísá'ano ndó, o tá ni nátiin ndó ña kati'a ndó dána'a ndo, dá kian dána'a va'a ndó. ⁸ Tá ni nátiin ndó ña kati'a ndó ka'an ni'ini ndó noo ñayuu, dá kian ka'an ni'ini

ndó noo ná, o tá ní natiin ndó ñā katí'a ndó kemáni ndó nā kúnda'í, dá kían ndino'o ini ndó kemáni ndó ná, o tá ní natiin ndó ñā katí'a ndó kandita ndó noo, dá kían cho'on va'a ini ndó, o tá ní natiin ndó ñā katí'a ndó chindeé ndó dao kā nā, dá kían chindeé ndó nā xí'an kádii iní ndó.

⁹ Ta koo ini ndó ku'u ndisa ini ndó sa'a dao kā ndó. Kañó'ó ndó ndidaá ñā kini, ta ndikó ndó ñā va'a. ¹⁰ Ku'u sátá'an ini ndó sa'a ndó. Ta tátó'on ki'o ndó'o ndó xí'ín nā ve'e mií ndó, ki'o dión kando'o ndó xí'ín dao kā nā. Ta koo ini ndó koo ñāñó'ó ndó noo iin rá iin ndó. ¹¹ Cho'on ini ndó kechóon ndó, ta o sā kákuu ndó nā dúsá. Ndino'o ini ndó koni kuáchí ndó noo ná kúú sato'o yo. ¹² Kadii ini ndó sā'á tandeé iní xí'o Ndios noo ndó, ta ndeé va'a cháá koo ini ndó tein tandó'ó, ta o sā kóo ini ndó katuu ndó ñā ká'an ndó xí'ín Ndios. ¹³ Ta chindeé ndó dao kā nā kúú ñayuu Ndios xí'ín ñā xínñó'ó ná, ta koo ini ndó natiin va'a ndó nā tá kosaq nā ve'e ndó.

¹⁴ Ta kaká ndó ñā maní noo Ndios sā'á nā kéndava'a xí'ín ndó, kaká ndó ñā maní sā'ā ná, ta o sā dátaí chi'an ndó nā. ¹⁵ Ta kadii iní ndó xí'ín nā kádii iní, ta kuaki ndó xí'ín nā sáki. ¹⁶ Ta iin ná kakuu ndó xí'ín dao kā ndó. Ta o sā kúryíí ndó, di'a naki'in tá'an ndó xí'ín nā kúnda'í kandei ndó. Q sā kéndichí téí ndó mií ndó xí'ín noo ká'an ndó. ¹⁷ Tá ní kee na ñā kini xí'ín ndó, o sā nándió kuéi ndó kee ndó ñā kini xí'ín ná. Di'a ndí'i ini ndó kee ndó ñā va'a noo ndidaá ñayuu. ¹⁸ Noo mií ndó ká'an ñā ndí'i ini ndó ndukú ndó ñā kandei va'a ndó xí'ín iin rá iin ñayuu. ¹⁹ Q sā kóo ini ndó naki'in ya'i mií ndó sā'á ñā kini kée ñayuu xí'ín ndó, nā maní miíí. Di'a kua'án ndó kandati ndó Ndios, dá chi di'a kaá tuti ií mií ná: "Noo yú'u ní ya'a na, ta mií vá yu'u kúú nā ndaká kuendá noo ná, kaá sato'o yo Ndios." ²⁰ Sa'a ñoo, tá kuíko nā xiní u'u ñaa, ki'o ndó ñā'a ná kasá'an na. Tá íchi ini nā, ki'o ndó takuií ná ko'o na, dá chi tá kée ndó dión, dá kían keeá kuendá tátó'on ñoo'o tikeí ní chikodó ndó diní ná xiní nā. ²¹ Ta o sā kónó ndó ñoo ñā kini ñā kandeeán dákuei ñaa ndó'ó, di'a chituu ndó ñā kini xí'ín ñā va'a.

13 ¹ Koo ini ndidaá ní ndó kueídó'o ndó tā né'e choon, dá chi kō ndéi ta'on tā né'e choon xí'ín ñā kóní mií rá, ndéi ra chi ki'o dión ní saki ini mií Ndios. Ta viti ndéi ra chi mií Ndios ní chikaa ini ñā kandei ra. ² Sa'a ñoo, ndidaá nā kō kóní kueídó'o tā né'e choon, xío kao na ñā sakí mií Ndios, chi mií ná ní chikata ra. Ta nā kée dión kúú nā ndo'o ní sā'á kuachi kée ná. ³ Dá chi kō ndéi ta'on tā né'e choon dáyu'u rā nā kée ñā va'a. Di'a ndéi ra dáyu'u rā nā kée ñā kini. Tá kō kóní ndó kayu'u ndó tā né'e choon, dá kían kee ndó ñā va'a, dá ná ka'an va'a ra sa'a ndó. ⁴ Dá chi kómí rá choon noo Ndios, dá kían kandei va'a ndó. Tido tá kée ndó ñā kini, kánian yu'u ndó, dá chi kō né'e oon ta'on ra espada. Ta kómí rá choon noo Ndios ñā kían dándó'o ra ní ñoo ndidaá nā kée ñā kini. ⁵ Sa'a ñoo kánian kueídó'o ndó rā, ta o duú sava'a sā'á ñā

kómí rá choon dándó'o ra nío yo. Di'a ná kueídó'o ndó rä sa'á ñä kóni ndó kakomí ndó iin ñaxintóni vii.⁶ Sa'á ñoó chiya'i ndó sa'á ñó'o ndó noo rá, chi kómí rá choon noo Ndios, ta sava'a choon yó'o kuití vá ndéi ra.⁷ Ta chiya'i ndó noo iin rä kánian chiya'i ndó, ta kíán noó ta né'e choon, o kíán noó rä kí'in ya'i sa'á ñó'o. Ta ki'o ndó ñañó'o noo na kánian natiin ñaño'o, ta nakoni ndo na kánian nakoni ndo.

⁸ Ni lú'u o sa kátai ndo noo ni iin ñayuu, sava'a ñä katai ndo noo ná kakuu ñä ku'u ini ndo sa'á ná. Dá chi tá kú'u ini ndo sa'á ñayuu xí'ín ndó, dá kían kéndisa ndó choon sa'ándá ley Moisés.⁹ Dá chi di'a kaá ley: "O sa kée ndó kuachi xí'ín na kó kúú ñadi'í ndo o yíi ndo, o sa ka'áni ndo ndii, o sa kí'in kuí'íná ndó, o sa káv'a ndó ña to'ón sa'á dao ka na, o sa kátoó ndo kakomí ndó ñä'a ió noo dao ka ñayuu." Ta choon yó'o xí'ín dao ka choon sa'ándá ley, iin nódó kúú váán xí'ín ñä kú'u ini yo sa'á ñayuu xí'ín yó tátó'on ki'o ndó'o yó xí'ín mií yó.¹⁰ Dá chi tá ná ku'u ini yo sa'á ñayuu xí'ín yó, dá kían ni iin kuu ta'ón o kéndav'a yó xí'ín ná. Sa'á ñoó tá ná ku'u ini yo sa'á ná, dá kían kéndisa yó choon sa'ándá ley.¹¹ Dión koo ini ndo, dá chi sa kua'an ndi'i va tiempo. Sa ni kasandaá va hora ndoto ndó, ná dá'a ká ni kudi ndo, dá chi sa kuyati cháá ká kuu nandió koo na dákaki ñaá o duú tá míi ni kasá'á yó kándisa yó na.¹² Sa ndikí vá kíán viti, sa kua'an tuu noo vá. Ná dánkoo yó ndidaá ña kini kée na xionoo noo ín naá. Ta ná tiin yó to'on ndato Ndios, dá kandeé yó naá yo xí'ín ña kini.¹³ Ná kee yó tátó'on kée na ió ndúsá'ano ini, tá'an na xionoo noo túu. Ná dá'a ni kee yó víko xíxi kua'an, ná dá'a ni kakuu yó na xí'i, ná dá'a ni kudi yo xí'ín ñayuu yó'o, ñayuu káa, ná dá'a ni kee yó kuachi ka'an noo xí'ín ñíi yo, ná dá'a ni ndukú yó tändó'o xí'ín dao ka na, ta ná dá'a ni koo u'u ini yo.¹⁴ Di'a Jesucristo, na kúú sato'o yo, ná kakuu tátó'on iin dálón kandixi ndó, ta o sa kí'o ndó mií ndó ña kían kee ndó ña kóni ñíi ndo.

Ká'an Pablo sa'á na kómaní kua'ano xí'ín to'on Ndios

14 ¹ Natiin va'a ndó ñani yo, na kómaní kua'ano xí'ín ña ndaa kándisa yó, ta o sa chídáo tá'an ndó xí'ín ná. ² Chi ndéi dao ñani yo, na ná'á ñä kuu keí ná ndi ndáa mií ñä'a. Tido ndéi ta'ani dao ká ñani yo, na kó kátóni va'a ini, sava'a ñä'a kuíi va seí na. ³ Ta ndo'o, na kó nákaní kuáchi ini keí ndi ndáa mií ñä'a, o sa kénóo ndó na kó seí ñä. Ta ndo'o, na kó seí ndi ndáa mií ñä'a, ná dá'a ni dána'a ndá'a ndo na seí ñä, dá chi sa ni natiin va'a ñaá Ndios. ⁴ Ta, éndá yoo kúú ndó, ká'án ndó? Éndá yoo kúú ndó? Chi mií Ndios, na kúú sato'o ñani ndo, noón kúú na kéyíko sa'a ná, á íin ndaa na o ni kankao na noó kuachi. Tido o kankao ta'on na, dá chi sato'o yo Ndios, ká'ano nda'o choon né'e na, ta kuu chindeé ñaá ná kuiin ndaa na.

⁵ Ió dao ñani yo kéká'ano ij vá ná dao kuu, ta ió dao ka ñani yo ko kéká'ano ka na ni iin tó'ón kuu. Sa'á ñoó iin rá iin mií vá ndó kánian nakani va' ini sa'á ndí kián kee ndó sa'á ña yó'o. ⁶ Dá chi ió dao ñani yo kéká'ano na dao kuu, ta dión kée na dá chi ndúkú ná kio na ñaño'ó noo Ndios. Ta dao ka ñani yo ko kéká'ano ka na ni iin tó'ón kuu, chi kio dión kándaaq ini na, ta xí'o ta'ani na ñaño'ó noo Ndios. Ta dión ni ndó'o ñani yo, na seí ndi ndáa mií ña'a, nákio na ñaño'ó noo Ndios, dá chi nákio na ndivé'e noo ná sa'á ndidaá ña seí na. Ta dión ta'ani ñayuu ko seí ndi ndáa mií ña'a, ndúkú ná nakio na ñaño'ó noo Ndios sa'á ña ko seí na ndi ndáa mií ña'a, ta nákio ta'ani na ndivé'e noo Ndios sa'á ña kúu seí na. ⁷ Chi ko ndéi mií ta'on yó xí'an dión oon ni, ta ni ko xí'i yó xí'an dión oon ni. ⁸ Dá chi tá takí yo, noo ndá'a sato'o yo Ndios ndéi yó. Ta tá ni xi'i yó, noo ndá'a sato'o yo Ndios vá ni xi'i yó. Sa'á ñoó, tá takí yo o ni xi'i yó, noo ndá'a sato'o yo Ndios vá ñó'o yó. ⁹ Ni xi'i Cristo, ta ni nataki na, dión, dá ni xinkoo na kakuu na sato'o noo na ni xi'i xí'ín noo na ndéi takí.

¹⁰ Tido ndo'ó, céndiva'a dána'a ndá'a ndo ñani ndo? Ta, céndiva'a kénóo ndó ñani ndo? Chi ndidaá vá yó nakuita noo Cristo keyíko sa'á yo. ¹¹ Dá chi di'a kaá tuti ij Ndios:

Sa'á ña takí yu'u, kaá sato'o yo Ndios,
sa'á ñoó ká'in xí'ín ndó ña miían nataáno ndidaá kúu kondo ñayuu
noo yú'u,
ta ndidaá kúu yú'u nakoni ña yu'u kúu Ndios.

¹² Sa'á ñoó kándaaq inio ña iin rá iin vá yó nakuita nakio yó kuendá noo Ndios.

Ná o kée yó ni iin ña'a, ña kíán kédaá xí'ín ñani yo, dá kuei na noo kuachi

¹³ Sa'á ñoó ná dá'a ni dána'a ndá'a tá'an yó. Di'a koo ini ndo ná dá'a ni kakuu ndó táto'on iin yuu noo kachi'i sá'á ñani ndo, dá ya'a na kee na kuachi. ¹⁴ Ná'a yu'u, ta kándéé ká'ano iniil sato'o yo Jesús ña ni iin tó'ón ña' seí yo ko kúu ña' yakó noo Ndios. Tido tá ká'án dao ka ñani yo ña kíán ña' yakó noo Ndios, dá kíán ñaá vá kíán noo mií ná. ¹⁵ Ta tá ña seí ndo kédaá xí'ín ñani ndo, dá nakani kuáchi ini na, dá kíán ko kú'u ta'on ini ndo sa'á ná. Kana'a ndó ña ni xi'i Cristo sa'á ñani ndo, sa'á ñoó ná dá'a ni dátuu ndó na xí'ín ña seí ndo. ¹⁶ O saá kí'o ndo mií ndo ña kaqan ndavaa na sa'á ña kée ndó, va'ará ná'a mií ndó ña kíán ña va'a. ¹⁷ Dá chi yóó, na ñó'o tixi ndá'a Ndios, ko káni kaqan ndí'i ini yo sa'á ña seí yo ni sa'á ña ko'o yó. Ña kánian ndí'i cháá ka ini yo sa'á kíán ña ná koo ini yo kee yó ña ndaaq, ta ná kandei va'a yó xí'ín dao ka ñani yo, ta ná kandei diil iní yo, chi ndidaá ña yó'o veí noo Espíritu ij Ndios. ¹⁸ Ta na xínuáchi noo Jesús kúu na kée ndidaá ña yó'o, ta náta'an ini Ndios sa'á ña kée na, ta ká'an va'a dao ka ñayuu sa'á ná.

¹⁹ Sa'á ñoó ná ndukú yó ndi keeá kandei va'a yó xí'ín dao ká ñayuu, ta ná ndukú yó ndi keeá dákuá'ano tá'an yó íchi Ndios. ²⁰ Ta ná dá'a ni danaá ndo ña ni kee Ndios xí'ín ña seí ndo. Ndidaá tá'an va ña seí yo kúú ña vii. Tido kó vá'a ta'on kián noo Ndios tá ná ki'o yó ña kankao ñani yó noó kuáchi sa'á ña seí yo. ²¹ Iin ña va'a cháá ká kián tá ná o keí yó koño, ta ná o kó'o yó vino, ta ná o kée yó dao ká ña'a, ña kián kédaá xí'ín ñani yó, dá kuei na noó kuáchi, o ña'a kédaá xí'ín ná nakani kuáchi ini na, o ña'a kédaá xí'ín ná ndiko na noó ña'a Ndios. ²² ¿Á kándisa ndó ña kuu keí ndo ndidaá ña yó'o? Va'a va, tido mií ndó xí'ín Ndios ná kana'á. Ndicá'án ví na kó nákaní kuáchi ini noó ña kée na.

²³ Chi ndi ndáa mií ñayuu nákaní kuáchi ini keí ná iin ña'a, ta seí ii vá náan, noón kúú na táí kuáchi noo Ndios, dá chi kándisa na ña kó kánian kee na dión. Dá chi tá ná kandisa yó ña kián iin ña kó vá'a, ta ni kee yóan, dá kián ni ya'a yó ni kee yó kuáchi noo Ndios.

15 ¹ Sa'á ñoó, yóó, na ndíta toon xí'ín to'on Ndios, kánian ki'o ndeé ini yo sa'a ñani yó, na kómaní kua'ano xí'ín to'on Ndios. Ná dá'a ni kee yó sa'a miíá, ná kee cháá ká yó sa'a ñani yó. ² Ta ná koo ini iin rá iin yó ndukú yó ña nata'an ini ñani yó, ta ná ndukú yó ña keva'a na, dión, dá koni na kua'ano cháá ká na xí'ín to'on Ndios. ³ Chi ni Cristo kó ní ndukú ná ña kián kee na sa'a mií ná. Di'a ni kee na tátó'on ki'o ká'an tuti ii Ndios: "Mií to'on kini ni ka'an na sa'a mií ní, ñoó kián ni nákuido yu'u." ⁴ Ta ndidaá to'on ni taa na noo tuti ii Ndios tá satá, ñoó kián dána'an noo yó nda viti, dá ná katí'a yó kandati kueé yó, ta ná koo ndeé ini yo kee to'on ñoó, dá koni yó natiin yó tandeé iní noo Ndios. ⁵ Ta mií Ndios kúú na xí'o ña kandati kueé yó, ta xí'o na tandeé iní noo yó, noón kúú na ki'o ña kandei náchí ndó xí'ín iin rá iin ndó tátó'on ki'o kóni mií Cristo Jesús. ⁶ Dión, dá iin ná kakuu ndó keká'ano ndó Ndios, na kúú tatá sato'o yó Jesucristo.

Miían dána'a yó to'on Jesús noo ndidaá na kó kúú na Israel

⁷ Sa'á ñoó koo ini ndo natiin va'a ndó iin rá iin ndó tátó'on ki'o ni natiin va'a Cristo mií yó, dá ná natiin Ndios ñañó'ó. ⁸ Ta ká'in xí'ín ndó ña ni kii Cristo ni xinkuáchí di'a na noó na ñoo Israel, dá na'a na ña iin na ndaa kúú Ndios, dá dákinkoo na ña ni kaa Ndios kee na xí'ín na sá'ano Israel ni sa ndei sa na'á. ⁹ Ta ni kii ta'ani Cristo, dá ná keká'ano na kó kúú na Israel Ndios sa'á ña kú'u ini na sa'a ná. Dá chi di'a kaá tuti ii Ndios:

Ta viti ko'in ki'oi ñañó'ó noo mií ní tein na kó kúú na Israel,
ta kata yu'u yaa keká'anoí kuu mií ní.

¹⁰ Ta kaá ta'ani tuti ii Ndios di'a:

Kadii dáó ini ndo'ó, na kó kúú na Israel, xí'ín na Israel, na kúú na ñoo Ndios.

¹¹ Ta kaá ta'ani tuti ii Ndios di'a:

Ta ndo'ó, nā kō kúú nā Israel, keká'ano ndó Ndios, nā kúú sato'o yo,
ta ndidaá ñoo ná chindaya'lí ñaá ná.

¹² Ta kaá ta'ani profeta Isaías:

Tein nā ve'e tāa naní Isaí kana iin tāa,
ta kasandaá nā dándáki na nā kō kúú nā Israel,
ta noón kúú nā ki'o tāndeé iní noo ná.

¹³ Ta mií Ndios, nā xí'o tāndeé iní noo yo, ná dákútí ná níó ndo xí'ín
ñā kádií ini ndo, ta ná ki'o na ñā koo va'a ini ndo sa'á ñā kándéé iní ndo
ná, dá ná nakutí iin rá iin ndo xí'ín tāndeé iní kee Espíritu ij.

¹⁴ Ta ná'á vá yu'u ñā va'a nda'o ini ndo'ó, ñani miíi, ta ní chití ndo
xí'ín ñaxintóni kée Ndios, sa'á ñoó ti'a ndó ka'an ni'ini noo sátá'an ndo.

¹⁵ Tido noo tuti yó'o ní xi'o ndeé inii ní ka'in xí'ín ndó, dá dándusaq inii
ndo'ó sa'aq dao kā ña'a, ta dión ní keei, chí mií Ndios ní kemáni yu'u
xí'ín choon yó'o, ¹⁶ dá kechóoin noo Jesucristo tein nā kō kúú nā Israel,
dá dána'i to'on va'a sa'a Jesús noo ná, dá kakuu na iin ñā va'a dokoí
noo Ndios, dá chí Espíritu ij Ndios kúú nā ndúvii ñaá. ¹⁷ Ta sa'á Cristo
Jesús náta'an inii sa'a choon kéei noo Ndios. ¹⁸ Chí ká'in sava'a sa'á ñā
ní kee Cristo xí'ín ndá'i tein nā kō kúú nā Israel, chí seídó'o na Ndios ní
kee ñā dána'i, xí'ín ñā kéei. ¹⁹ Chí ní keei ñā ná'ano xí'ín ñā ndato xí'ín
ndée Espíritu ij Ndios. Sa'á ñoó nda ñoo Jerusalén, ta nda iin ní kuendá
Ilírico di'a ní náka'ani to'on va'a sa'a Cristo Jesús ní keei. ²⁰ Ta daá ndí'i
va inii dána'i to'on va'a sa'a Cristo Jesús noo nā kō ñá'a kuií kueídó'o
ñáá, dá ná o náki'in ñe'i choon ní kee dao kā nā dána'a. ²¹ Dá chí ndí'i
inii keei tátó'on ká'an tuti ij Ndios:

Tá'an ñayuu kō ñá'a kuií ní'i tó'on sa'a Ndios, noón kúú nā katóni ini,
ta ñayuu kō ñá'a kuií kueídó'o sa'a ná, kandaq ini nā.

Chíkaaq ini Pablo ko'on nā ñoo Roma

²² Sa'á ñoó kō ní kúú saai noo ndéi ndó, va'ará kuá'a nda'o ta'ándá ní
ka'ín saai kooi xí'ín ndó. ²³ Tido viti sa ní náta'an va yu'u iin ní kuendá
noo nákaai yó'o ní dáná'i. Ta sa kua'a vá kuiá nákaní inii saai noo ndéi
ndó. ²⁴ Sa'á ñoó tá ná ko'in España, dá chika'andai noo ndéi ndó koo
tóoi xí'ín ndó. Ta kandatii ñā chindeé ndó yu'u noó ko'in tá ní ndi'i ní
sa io dii tóoi xí'ín ndó. ²⁵ Tido viti kíán ko'in ñoo Jerusalén, dá kemáni
yu'u nā kúú ñayuu Ndios ndéi ñoó, ²⁶ dá chí nā kúú kuendá Jesús ndéi
chí kuendá Macedonia xí'ín nā ndéi Acaya ní náta'an ini nā ní ketútí ná
cháá dión kemáni ná nā kúnda'i ñó'o tein nā kúú ñayuu Ndios ndéi ñoo
Jerusalén. ²⁷ Ta ní náta'an ini nā kee na dión, dá chí tái nā noo nā Israel,
chí ní ni'i ná ñā maní noo Ndios sa'á nā Israel. Sa'á ñoó kánian chindeé
ñáá ná xí'ín ñā va'a ió noo ná. ²⁸ Tá ní ndi'i ní keyíkoí choon yó'o ní
sa'in ní ne'i dión ñoó noo ná, dá chika'andai noo ndéi ndó xaqan noo
ya'i ko'in España. ²⁹ Ta kátóni inii ñā tá ná saai noo ndéi ndó xaqan,

kuq'á ndo'o ña vaa kee Cristo xí'ín yó sa'á ña kándísa yó toon vaa sa'á ná.

³⁰ Tido xíkai ña mani noo ndo, ñani, ña sa'á ña kándísa yó Jesucristo, ña kúú sato'o yo, xí'ín sa'á ña kú'u sáta'an ini yo sa'á yo kée Espíritu ii Ndios, ña chindeé ndó yu'u kaka ndo ña mani noo Ndios sa'u^í, ³¹ dá ná chindeé ná yu'u noo taa ko xiín kandísa toon vaa Jesús ndéi chí kuendá Judea. Ta kaka ta'ani ndó noo ná ña ná natiin vaa na kúú kuendá Jesús ndéi ñoo Jerusalén di'ón ko'in dánkooi noo ná. ³² Dá kían ná saai xí'an kádii inii noo ndéi ndó tá dión kóni mií Ndios, dá ná nani*'i* ndée yu'u xí'ín ndó. ³³ Ná koo Ndios, na xí'o ña koo vaa ini yo, xí'ín iin rá iin ndo'ó. Dión ná koo.

Ká'an Pablo ndisá'án xí'ín ñayuu né'e tá'an vaa xí'ín ná

16 ¹ Natiin vaa ndó ki'o yó Febe, chikosaa na noo ndéi ndó. Mií ná kúú na xínuáchí noo na kúú kuendá Jesús ndéi chí ñoo Cencrea. ² Ta kónii ña kían natiin vaa ndó na, chikúú ná kuendá sato'o yo Jesús, chiki''o dión kánian kee yó sa'á ña kúú yó ñayuu Ndios. Ta chindeé ndó na xí'ín ndidaá ña'a xínñó'ó ná, chichíndeé ná dao ka na kúú kuendá Jesús, ta chíndeé ta'ani na yu'u.

³ Ta ka'an ndo ndisá'án xí'ín Priscila, xí'ín Aquila, na kéchóon dáó xí'ín yu'u noo Cristo Jesús. ⁴ Ta nixí''o na mií ná ña kuu na sa'á yú'u, dá kakii. Ta oduú iin tó'ón yu'u ní náki'o ndivé'e noo ná, dión ta'ani na kúú kuendá Jesús, na ko kúú na Israel, náki'o ta'ani na ndivé'e noo ná.

⁵ Ta ka'an ta'ani ndó ndisá'án xí'ín na kúú kuendá Jesús ndítútí ve'e na.

Ta ka'an ta'ani ndó ndisá'án xí'ín ñani manii Epeneto, na mií noo nikandísa toon Jesús chí kuendá Acaya di'a.

⁶ Ta ka'an ndo ndisá'án xí'ín ki'o yó María. Na yó'o kúú na ndí'i ndo'o ini xínuáchí noo Ndios tein mií ndó xaqan.

⁷ Ta ka'an ndo ndisá'án xí'ín ñani yo Andrónico xí'ín ñani yo Junias, tá'an ra kúú tá'an yu'u, ta ndi nduú ra nis ño'o xí'ín ve'e kaa sa'u^í toon Jesús. Ta ká'an vaa apóstol, na né'e toon Jesús, sa'u^í ndi nduú taa yó'o. Ta sas daá kándísa va ra Jesús, dá nikandísa yu'u.

⁸ Ta ka'an ndo ndisá'án xí'ín ñani yo Amplias, ra kúú ñani mani miíí sa'u^í ña kándísa dáó ndú sato'o yo Jesús.

⁹ Ta ka'an ndo ndisá'án xí'ín ñani yo Urbano, ra kéchóon dáó xí'ín ndu'u noo Cristo Jesús. Ta ka'an ndo ndisá'án xí'ín ñani manii Estaquis.

¹⁰ Ta ka'an ndo ndisá'án xí'ín ñani yo Apeles, ta náta'an ini Cristo xiní ñaá ná. Ta ka'an ndo ndisá'án xí'ín na ve'e ñani yo Aristóbulo.

¹¹ Ta ka'an ndo ndisá'án xí'ín tá'in naní Herodión. Ta ka'an ndo ndisá'án xí'ín na ve'e Narciso, tá'an na ndíta ndaa xí'ín sato'o yo Jesús.

¹² Ta ka'an ndo ndisá'án xí'ín ki'o yó Trifena xí'ín ki'o yó Trifosa, tá'an na kéchóon noo sato'o yo Jesús. Ta ka'an ndo ndisá'án xí'ín ki'o mani yo Pérsida, tá'an na ndí'i ini kéchóon noo sato'o yo Jesús.

¹³ Ta ka'an ndo ndisá'án xí'ín ñani yo Rufo, rā nī kaxi mií sato'o yo Jesús. Ta ka'an ta'ani ndó ndisá'án xí'ín naná rā, chi tátō'on ki'o naná mií kúú ná, xiníi.

¹⁴ Ta ka'an ndo ndisá'án xí'ín ñani yo Asíncrito, xí'ín Flegonte, xí'ín Hermas, xí'ín Patrobas, xí'ín Hermes xí'ín dao kā nā kúú kuendá Jesús dákua'a xí'ín rā.

¹⁵ Ta ka'an ndo ndisá'án xí'ín ñani yo Filólogo, xí'ín ki'o yó Julia, xí'ín ñani yo Nereo, xí'ín ki'o ra, xí'ín ki'o yó Olimpas xí'ín ndidaá kā ñayuu Ndios dákua'a xí'ín ná.

¹⁶ Ta viti chitó tá'an ndó noo ndo, ta ñā yó'o ná kakuu iin ñaño'ó ka'an tá'an ndó ndisá'án sa'á ñā kúú ndó kuendá Jesús. Ta natiin ndó ndisá'án ká'an ndidaá nā kúú kuendá Cristo ndéi iin rā iin xíán.

¹⁷ Ta seí nda'ávíj noo ndo, ñani, ñā kaon koo ndó xí'ín rā kátoó ka'anda tá'an ñaá, tá'an rā kátoó dátuú ñā ndaa kándisa ndó. Va'a kāan taó xóo ndó mií ndó noo rā. ¹⁸ Dá chi taa yó'o kúú rā ko xíñkuáchí ta'on noo sato'o yo Jesucristo, savá'a sa'a mií vá rá kée ra. Ta xí'ín to'on vitá xí'ín to'on ñochí dánda'í rā nā vitá ini.

¹⁹ Ta ndéi kúú mií vá ká'an nā sa'a ndo ñā kúú ndó ñayuu seídó'o ndaa to'on Jesús, sa'á ñoó kádií nda'o inii sa'á ñā kée ndó dión. Ta kóni yu'u ñā ndichí koo ndó noó ñā ndaa, ta o sa ndíkō ndo ñā kini. ²⁰ Ta Ndios, nā xí'o ñā koo va'a ini yo, noón kúú nā kadi yachi ñā u'u tixi sa'a ndo. Ta ná koo ñā maní xí'o Jesucristo, nā kúú sato'o yo, xí'ín iin rā iin ndó.

²¹ Ta tánda'á ta'ani ñani yo Timoteo, tā kéchóon nduú xí'ín yu'u, ndisá'án kosaq noo ndo. Tá'an rā kúú tá'in naní Lucio, xí'ín Jasón, xí'ín Sosípater, tánda'á ta'ani ra ndisá'án kosaq noo ndo.

²² Ta yu'u, rā naní Tercio, nī taa tuti yó'o kosaq noo ndo. Ta tánda'á ta'ani yu'u ndisá'án kosaq noo ndo, chi kándisa dáó yó sato'o yo Jesús.

²³ Ta ká'an ta'ani ñani yo Gayo ndisá'án xí'ín ndó. Roón kúú rā nī natiin va'a yu'u ve'e ra, ta dión ta'ani kée ra xí'ín ndidaá kā nā kúú kuendá Jesús. Ta ká'an ta'ani ñani yo Erasto, tā né'e va'a di'ón ñoo yó'o, ndisá'án xí'ín ndó. Ta ká'an ta'ani ñani yo Cuarto ndisá'án xí'ín ndó.

²⁴ Ná koo ñā maní xí'o Jesucristo, nā kúú sato'o yo, xí'ín iin rā iin ndó. Dión ná koo.

Ki'o di'a dándi'i Pablo to'on ká'an nā noo tuti yó'o

²⁵ Ió choon noo ndá'ā Ndios ñā kendakí ná ndo'ó xí'ín to'on va'a dánai'i sa'a Jesucristo. Ta to'on va'a yó'o kúú mií mií ñā nī na'a Ndios noo yo, tá'an ñā nī sa káa de'é nda rá ko ñā'ā kava'a ñayuu yó'o. ²⁶ Tido viti kíān nī na'a nā ñā noo yo. Ta nī taa profeta ñā noo tuti ij Ndios tátō'on ki'o nī sa'anda Ndios, nā daá ió kuií, choon noo ná kee na. Ta viti nī dasa to'on sa'án noo ndidaá ñayuu, dā ná kandisa naqan, ta ná kee na choon sa'ándaān. ²⁷ Sa'á ñoó ná natiin nā kúú iin tó'ón dini Ndios, nā kúú Ndios ndichí, ñaño'ó sa'a Jesucristo ndidaá tá'an kuu. Dión ná koo.